

Projekt financování rozvoje neziskové organizace

Bc. Hana Pechalová

Diplomová práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Hana PECHALOVÁ**

Osobní číslo: **M08558**

Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Finance**

Téma práce: **Projekt financování rozvoje neziskové organizace**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě kritické rešerše popište možné způsoby financování neziskové organizace.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření neziskové organizace v předchozích letech.
- Na základě rešerše a provedené analýzy vyberte vhodný způsob a oblast podpory pro financování rozvoje zvolené činnosti neziskové organizace.
- Vypracujte a zhodnoťte projekt financování rozvoje vybrané činnosti neziskové organizace s využitím zvoleného zdroje financování.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

[1] ŠEDIVÝ, M., MEDLÍKOVÁ, O. Úspěšná nezisková organizace. 1. vydání, Praha: Grada, 2009. 154 str. ISBN 978-80-247-2707-3.

[2] CHVOJKOVÁ, A., KVĚTOŇ, V. Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013. 1. vydání, Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s., 2007. 183 str. ISBN 978-80-86684-43-7.

[3] KANTOR, T., MAREK, D. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU. 1. vydání, Praha: 2007. 212 str. ISBN 978-80-87029-13-8.

[4] RŮŽIČKOVÁ, R. Neziskové organizace, vznik, účetnictví, daně. 10. aktualit. vydání, Olomouc: Anag, 2009. 247 str. ISBN 978-80-7263-538-2.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 24. června 2011
Termín odevzdání diplomové práce: 15. srpna 2011

Ve Zlíně dne 24. června 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 1.8.2011

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem této diplomové práce je prozkoumat možnosti financování neziskových organizací a navrhnout projekt financování rozvoje konkrétní neziskové organizace. V teoretické části jsou popsány možné způsoby financování v neziskovém sektoru, praktická část je zaměřena na situaci v konkrétní neziskové organizaci. Nejprve je provedena stručná analýza hospodaření v předchozích letech. Na jejím základě je navržen vhodný způsob financování rozvoje ve vybrané činnosti, který je představen a zhodnocen ve formě projektu.

Jako modelový objekt byla vybrána nezisková organizace Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty ve Veselí nad Moravou. Jedná se o obecně prospěšnou společnost.

Klíčová slova: neziskové organizace, financování, projekt, operační program

ABSTRACT

The object of this thesis is to explore possible means of financing non-profit non-governmental organizations (NGOs) and suggest a project which would help fund the development of a particular NGO. The theoretical part introduces potential ways of financing available in the non-profit NGO sector. The practical part focuses on the situation in a particular NGO. First, an analysis of the financial management of the NGO in the previous years is conducted. Then a suitable way of financing the development in a selected part of the NGO's activities is proposed; this is introduced and evaluated in the form of a concrete project.

The selected model NGO is Bile Karpaty Education and Information Centre (Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty) in Veselí nad Moravou. This NGO is a registered public benefit corporation.

Keywords: non-profit NGOs, financing, project, operational programme

Mé poděkování patří vedoucí diplomové práce paní Ing. Milaně Otrusinové, Ph. D. za odborné vedení, cenné rady a čas mi věnovaný. Rovněž děkuji ředitelce Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s. paní Marii Petřů, DiS. za možnost zpracovat tuto práci na základě dat, materiálů a poznatků získaných v této společnosti.

...většina neziskových aktivit neslouží jen těm, kdo se jich účastní, ale přináší obecný prospěch, tedy výsledky, z nichž se tak či onak můžou těšit všichni...

Václav Havel,
projev - Co je občanská společnost 26. 4. 1999 v Minneapolis, USA

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČR	13
1.1 VÝKLAD POJMU	13
1.2 OBECNĚ PROSPĚŠNÉ ORGANIZACE	14
1.2.1 Založení, vznik	15
1.2.2 Základní dokumenty	15
1.2.3 Činnost	15
1.3 OBČANSKÁ SDRUŽENÍ.....	15
1.4 NADACE A NADAČNÍ FONDY	16
2 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	17
2.1 SPECIFIKA FINANCOVÁNÍ NNO.....	17
2.2 ZDROJOVÉ OBLASTI FUNGOVÁNÍ NNO	18
3 ZDROJE PŘÍJMU NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	19
3.1 GRANTY A DOTACE.....	19
3.1.1 Databáze grantů	19
3.2 DÁRCOVSTVÍ.....	20
3.3 SAMOFINANCOVÁNÍ	20
3.3.1 Možnosti samofinancování	21
3.4 ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY	22
4 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ Z DOTACÍ A GRANTŮ	23
4.1 DOTACE Z EVROPSKÉ UNIE A JINÝCH ZAHRANIČNÍCH ZDROJŮ	23
4.1.1 Strukturální fondy	23
4.1.1.1 Operační program Životní prostředí	24
4.1.1.2 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost	25
4.1.1.3 Regionální operační program.....	25
4.1.2 Komunitární programy	26
4.1.2.1 Program celoživotního učení (Lifelong Learning Programme)	26
4.1.2.2 LIFE+	27
4.1.2.3 Kultura 2007 (Culture 2007).....	28
4.1.3 Švýcarské fondy	28
4.1.4 Revolvingový fond.....	29
4.2 DOTACE Z MINISTERSTEV	30
4.2.1 Ministerstvo životního prostředí	30
4.3 DOTAČNÍ PROGRAMY JIHMORAVSKÉHO KRAJE.....	30
4.3.1 Oblast životního prostředí	31
4.3.1.1 Oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	31
4.3.1.2 Oblast cestovního ruchu.....	31

II	PRAKTICKÁ ČÁST	32
5	ANALÝZA DOSAVADNÍHO STAVU FINANCOVÁNÍ	33
5.1	PROFIL ORGANIZACE	33
5.2	ČINNOSTI ORGANIZACE	33
5.2.1	Ekologická výchova a osvěta	33
5.2.2	Ekoporadenství a informační činnost.....	34
5.2.3	Ostatní služby.....	34
5.3	HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE V PŘEDCHOZÍM OBDOBÍ	34
5.4	HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK V JEDNOTLIVÝCH LETECH	36
5.5	VLIV DOTACÍ NA HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK V JEDNOTLIVÝCH LETECH.....	37
5.6	DOTAČNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ V JEDNOTLIVÝCH LETECH	38
5.6.1	Rok 2007	38
5.6.2	Rok 2008	38
5.6.3	Rok 2009	39
5.6.4	Rok 2010	40
5.7	ZHODNOCENÍ ANALÝZY HOSPODAŘENÍ.....	41
6	VÝBĚR VHODNÉ AKTIVITY ORGANIZACE PRO PROJEKT FINANCOVÁNÍ JEJÍHO ROZVOJE	43
6.1	EKOLOGICKÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY PRO MŠ, ZŠ A SŠ.....	43
6.2	TERÉNNÍ EXKURZE	45
6.3	VZDĚLÁVACÍ AKCE PRO PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY	46
6.4	ÚČAST NA VELETRŽÍCH A KONFERENCÍCH	46
6.5	AKCE PRO DĚTI A MLÁDEŽ	46
6.6	AKCE PRO VEŘEJNOST	47
6.7	PUBLIKAČNÍ ČINNOST	47
6.8	INFORMAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST A EKOPORADNA.....	47
6.9	REALIZOVANÉ PROJEKTY A PROGRAMY V ROCE 2010.....	48
6.9.1	Národní síť středisek EVVO	48
6.9.2	Ještě stále nejsme za vodou.....	48
6.9.3	Síť environmentálního poradenství v Jihomoravském kraji	48
6.9.4	Rozvoj sítě environmentálních, vzdělávacích, poradenských a informačních center ve Zlínském kraji.....	48
6.9.5	Poradenství – metody, příklady, certifikace	49
6.9.6	Rozšíření otevírací doby a zkvalitnění služeb TIC	49
6.9.7	Vzdělávání k šetrné interpretaci přírodního a kulturního dědictví.....	49
7	PROJEKT FINANCOVÁNÍ ROZVOJE VYBRANÉ ČINNOSTI STŘEDISKA.....	50
7.1	PROJEKTOVÁ ŽÁDOST	50
7.2	PROJEKT ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA S VIS BÍLÉ KARPATY	51
7.2.1	Stručný obsah projektu.....	51

7.2.2	Zkušenosti s realizací a řízením projektů.....	51
7.2.3	Zkušenost s prací s cílovou skupinou.....	52
7.2.4	Popis projektu.....	52
7.2.5	Zdůvodnění potřeby.....	53
7.2.6	Popis cílové skupiny.....	54
7.2.7	Zapojení a motivace cílové skupiny.....	54
7.2.8	Přínos pro cílovou skupinu:	55
7.2.9	Rizika projektu a opatření na jejich odstranění nebo zmírnění.....	56
7.2.10	Přidaná hodnota projektu	57
7.2.11	Území dopadu a realizace	57
7.2.12	Klíčové aktivity	57
7.2.13	Harmonogram klíčových aktivit.....	63
7.2.14	Realizační tým.....	64
7.2.15	Rozpočet projektu	68
7.2.16	Rozpočet projektu podle aktivit	70
7.2.17	Harmonogram čerpání rozpočtu.....	70
7.2.18	Publicita.....	71
8	ZHODNOCENÍ PROJEKTU FINANCOVÁNÍ ROZVOJE VYBRANÉ ČINNOSTI NEZISKOVÉ ORGANIZACE S VYUŽITÍM ZVOLENÉHO ZDROJE FINANCOVÁNÍ.....	73
	ZÁVĚR	74
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	75
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	80
	SEZNAM OBRÁZKŮ	82
	SEZNAM TABULEK.....	83

ÚVOD

Cílem této práce je prozkoumat možnosti financování neziskových organizací a navrhnout projekt financování rozvoje neziskové organizace. Obecně prospěšná společnost jako jedna z forem neziskových organizací je ve své činnosti závislá na vnějších zdrojích financování.

V teoretické části jsou popsány možné způsoby financování v neziskovém sektoru, praktická část je zaměřena na situaci v konkrétní neziskové organizaci.

Vstupem České republiky do Evropské unie se neziskovým organizacím otevřely další možnosti financování jejich činnosti, proto jsou v práci zahrnuty také způsoby financování, které právě umožnil tento vstup.

Práce navazuje na bakalářskou práci [34], ve které bylo analyzováno hospodaření obecně prospěšné společnosti Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s. a zabývala se cash flow organizace při realizaci jejich projektů.

Praktická část je rozdělena na dvě části – analytickou a projektovou. V analytické části je provedena stručná analýza hospodaření této neziskové organizace zaměřená na vliv dotačních peněžních prostředků na hospodaření a další procesy v organizaci. Zabývá se jednotlivými činnostmi organizace ve vztahu k možnostem získání dotačních prostředků a ve vztahu k zájmu o tuto činnost odběrateli, nutnost inovace a možného rozvoje v této oblasti.

Získané poznatky jsou aplikovány při návrhu projektu a vhodného způsobu financování rozvoje vybrané činnosti organizace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČR

1.1 Výklad pojmu

Pojem „nezisková organizace“ neupravuje žádná právní norma v České republice. Pouze zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů výslovně stanoví, co se rozumí neziskovou organizací pro účely tohoto zákona. Neziskové organizace se podle tohoto zákona považují za poplatníky, kteří nebyli zřízeni za účelem podnikání, a obsahuje výčet organizací, které nebyly založeny (zřízeny) za účelem dosahování zisku.

Jedná se zejména o zájmová sdružení různých právnických osob, pokud mají právní subjektivitu a nejsou zřízeny za účelem výdělečné činnosti, občanská sdružení, politické strany a politická hnutí, registrované církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, školské právnické osoby, obce, organizační složky státu, kraje příspěvkové organizace, státní fondy a subjekty o nichž to stanoví zvláštní zákon. [7]

Zúžením tohoto výčtu se dostaneme ke třem základním formám občanských organizací:

- obecně prospěšné společnosti
- občanská sdružení
- nadace [8]

Vznik nestátních neziskových organizací v průběhu 19. století je odrazem rozvoje občanské společnosti po Velké francouzské revoluci v Evropě, USA a Kanadě. Proto, aby takové společnosti vznikaly, byla a je nutná určitá idea, která vedla zakladatele organizací k tomu, aby se spojili s jinými lidmi, kteří měli obdobné zájmy. Vůdčími hodnotami byly a jsou spravedlnost, solidarita, filantropie a dobrovolnost. V českých podmínkách to byli např. hasiči v obcích a městech, ale především první česká tělovýchovná organizace Sokol, které nosnou ideu vtiskli Tyrš s Fügnerem již v r. 1862. Drücker (1994) tento jev nazývá posláním, které vyjadřuje smysl existence určitého subjektu. V případě nestátních neziskových organizací se jedná o určitý typ skupinového zájmu lidí, které poslání – idea stmeluje. [8]

Zkratka NNO – původní anglické NGO (non-governmental organization) se překládá jako

nevládní i nestátní. Vedle toho je některými autory používána zkratka NO – neziskové organizace. V textu dále bude používáno NNO – nestátní (nevládní) nezisková organizace.

V posledním desetiletí získávají nestátní neziskové organizace vzrůstající pozornost díky svému významu pro uspokojování společenských potřeb. Jejich význam může být ilustrován výrazným růstem jejich počtu nejen v zahraničí, ale i u nás. NNO vnímají příležitosti tam, kde firmy často vnímají problémy, většinou proto, že zákazníci daných služeb nejsou schopni za tyto služby zaplatit cenu, která by byla pro firmy zajímavá. Zároveň poskytují služby, které stát buď vůbec neumí či nechce poskytovat, nebo je poskytuje neefektivně, čímž vytváří nestátním neziskovým organizacím prostor.

Dále neziskové organizace umožňují lidem věnovat se svým zájmům, usnadňují svobodný projev jednotlivců a skupin, kontrolují veřejné dění, zohledňují menšinové zájmy obyvatel, pomáhají integrovat znevýhodněné jedince a uspokojují řadu sociálních, kulturních, environmentálních a dalších potřeb. Díky svému zaměření a charakteru bývají NNO často iniciátory změn či nových trendů ve společnosti a nositeli morálních hodnot.

Jistě pro ně platí mnoho stejných principů jako pro organizace ziskové. Je potřeba mít atraktivní vizi, charismatického leadera, efektivně řízené procesy, spokojené zákazníky či klienty, schopný tým lidí a mohli bychom jistě pokračovat. Na stranu druhou se neziskové organizace pohybují ve specifickém prostředí a stejně tak specifické je i jejich fungování charakterizované prací s dobrovolníky, důležitostí poslání, fundraisingem a dalšími skutečnostmi typickými pro neziskový sektor. [6]

1.2 Obecně prospěšné organizace

Od 1. 1. 2011 platí novela zákona o obecně prospěšných společnostech č. 248/1995 Sb. Hlavní a nejdůležitější změnou je, že ředitel obecně prospěšné společnosti je statutárním orgánem obecně prospěšné společnosti, jenž řídí činnost obecně prospěšné společnosti a jedná jejím jménem. Ředitel vykonává tuto funkci v pracovním poměru. [19]

Obecně prospěšná společnost je právnickou osobou, je založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek, přičemž platí, že její hospodářský výsledek nesmí být použit ve prospěch ani zakla-

datelů, ani zaměstnanců obecně prospěšné společnosti, ale musí být vždy použit na poskytování služeb, pro které byla společnost zřízena. [7]

1.2.1 Založení, vznik

Obecně prospěšnou společnost mohou založit jak fyzické a právnické osoby, tak i stát. Společnost vzniká sepsáním zakladatelské smlouvy. Zakladací listina musí obsahovat identifikační údaje o společnosti, dále druh obecně prospěšných služeb a případně jejich cenu nebo způsob stanovení, pořízení majetku a další záležitosti stran řízení, orgánů a zániku. OPS vzniká dnem zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností, který vede příslušný soud, stejně jako obchodní rejstřík. [7]

1.2.2 Základní dokumenty

Základním dokumentem je zakladatelská listina. Obsah zakladatelské listiny je do značné míry pevně vymezen zákonem.

1.2.3 Činnost

Obecně prospěšná společnost může kromě hlavních služeb provozovat i činnost doplňkovou nebo hospodářskou za splnění platných právních podmínek. Hospodářský výsledek vždy převádí celý do rezervního fondu. Rezervní fond používá v první řadě ke krytí ztráty vykázané v následujících účetních obdobích. Získání prostředků na provozování prospěšných služeb je sledováno dosažení přijatelných cen za poskytované služby. Zakladatel po zřízení již nemá právní sílu, aby činnost společnosti ovlivnil přímo, může ji ovlivnit pouze nepřímo prostřednictvím členství ve správní radě. [7]

1.3 Občanská sdružení

Jde o sdružení občanů, fyzických osob, členy mohou být i právnické osoby.

Členové sdružení mohou buď sdílet své zájmy (sportovní kluby, myslivecká sdružení apod.), pak se jedná o vzájemně prospěšná sdružení, nebo o něco společně usilovat (např. ekologická výchova, ochrana kulturních památek), v tom případě jde o obecně prospěšná sdružení. Toto členění však zákon dosud neobsahuje.

Tuto právní formu upravuje Zákon č. 83/190 Sb. O sdružování občanů, vzniká registrací u Ministerstva vnitra ČR (MV ČR). [8]

1.4 Nadace a nadační fondy

Nadace je účelové sdružení majetku k dosažení obecně prospěšného cíle, které zřizuje právnická nebo právně způsobilá fyzická osoba na základě zákona o nadacích a nadačních fondech č. 227/1997.

Nadační fond je zakládán stejně jako nadace na základě zákona o nadacích a nadačních fondech. Podle par. 1 tohoto zákona jde o účelové sdružení majetku zřízené a vzniklé za účelem dosahování obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.

Ve srovnání s nadací není povinen upisovat nadační jmění v minimální výši 500 000 Kč. Svě poslání naplňuje s využitím veškerého svého majetku. [1]

2 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

2.1 Specifika financování NNO

NNO získávají prostředky na svoji činnost především od různých donátorů, jako jsou státní a samosprávné orgány, nadace tuzemské a zahraniční, jednotliví občané. Tato tvorba zdrojů je možná proto, že NNO nabízejí produkty, které mají charakter veřejného anebo smíšeného statku. Obecně se v naší legislativě uznává veřejná prospěšnost činnosti těchto organizací, i když oproti jiným evropským státům nemáme prospěšnost jasně definovanou. Ve struktuře finančních zdrojů organizací jsou v českých podmínkách s poměrně nízkým podílem na příjmech zastoupeny příspěvky vlastních členů.

Posláním NNO není tvorba zisku, ale poskytování veřejně prospěšných služeb, proto náš zákon o dani z příjmu rozlišuje činnosti NNO na hlavní a doplňkové. Hlavní jsou osvobozeny od daně, doplňkové nikoliv. Je-li v hlavní činnosti dosaženo zisku, může tento vstupovat do základu daně z příjmu. [9]

NNO si mohou snížit základ daně až o 30%, maximálně však o 1 000 000 Kč, použijí-li prostředky získané takto dosaženou úsporou daňové povinnosti ke krytí nákladů (výdajů) související s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně, a to nejpozději ve 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích. [11]

S tím souvisí i problém samofinancování organizací, jež je možno realizovat pouze v některých oblastech. Při tzv. samofinancování, mohou NNO vykonávat doplňkové činnosti, přebytky jdou vždy do základu daně. Pro každou činnost se musí vést vlastní účetní okruh, z každé této činnosti vstupuje přebytek do základu daně.

Díky zvláštní tvorbě zdrojů nemají organizace téměř problémy s likviditou, mohou platit a dovolují si nakupovat jen, mají-li peníze na účtu. To patří ke znakům těchto organizací.

V případě provádění vedlejších doplňkových činností za účelem zisku je jejich účetnictví většinou komplikovanější než u obchodních společností.

Využívají ve velkém dobrovolnou práci členů. Je to skrytý ekonomický zdroj, který jim umožňuje konkurovat v některých oblastech i obchodním organizacím. [9]

Budování struktury finančních zdrojů je pro nestátní neziskové organizace jejich dlouhodobým strategickým rozhodnutím. Vzhledem k významu této skutečnosti je velmi důležité více zdrojový charakter financování NNO. Tento fakt vede obvykle ke kombinaci veřejného financování s financováním z neveřejných zdrojů, přičemž se každá nestátní nezisková organizace musí snažit o optimální kombinaci dosažitelných finančních zdrojů. [1]

V praxi je tato strategie pro obecně prospěšné společnosti téměř nerealizovatelná, protože dlouhodobější jistota finančních zdrojů neexistuje a s tím neexistuje možnost strategického plánování a dalších činností v řízení organizace, které jsou závislé na alespoň nějaké jistotě financování.

2.2 Zdrojové oblasti fungování NNO

Ke svému fungování potřebuje NNO následující tři zdrojové oblasti

- finance (peníze, jiné finanční produkty);
 - zázemí, služby a materiál (nemovitost, pronájem, úklid, energie, vybavení apod.)
 - lidi (členové statutárních orgánů, vlastní zaměstnanci, dobrovolníci, externí pracovníci)
- [5]

Všechny tři výše uvedené oblasti jsou navzájem propojeny, jeden bez druhého fungují jen velmi obtížně, spíše nefungují.

3 ZDROJE PŘÍJMU NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Více zdrojové financování neziskových organizací je v současnosti jedním z nejčastěji skloňovaných termínů v souvislosti se stabilitou a dlouhodobou udržitelností občanského sektoru. Získávání prostředků z většího množství zdrojů umožňuje organizacím diverzifikovat riziko a pomáhá jim překonat krizové situace při výpadku některých podstatných zdrojů příjmů. Více zdrojové financování projektů neziskových organizací je už také naprostou samozřejmostí pro získání peněz z Evropské unie. Finanční toky, které plynou ze strukturálních fondů, se staly důležitou součástí zdrojů mnoha českých neziskových organizací. Cesta k tomu je komplikovaná i tím, že je nutno získat prostředky na kofinancování projektů NNO. [9]

Neziskové organizace mohou být financovány ze čtyř zdrojů:

- Granty a dotace
- Dárcovství
- Samofinancování
- Členské příspěvky

3.1 Granty a dotace

Mezi poskytovatele grantů a dotací patří:

- státní správa a samospráva
- nadace a nadační fondy (české a zahraniční)
- EU (strukturální fondy) [9]

3.1.1 Databáze grantů

Na webu existuje databáze grantů - <http://granty.ecn.cz>, která mapuje téměř všechny grantové uzávěrky programů českých i některých zahraničních nadací, programů zastupitelstev jiných států, grantové uzávěrky státních orgánů - ministerstev, krajů, obcí, dále programy Evropské unie a programy mezinárodních nadací. V databázi grantů se dá vyhledávat podle následujících kategorií: životní prostředí, lidská práva, sociální oblast, regionální rozvoj, kultura, občanský sektor, EU, vzdělávání, volný čas, rozvoj NNO, internet a dále

podle typu grantu - zda se jedná o průběžný grant, stipendium, stáž anebo cenu. Dá se zjistit datum uzávěrky, jméno vyhlašovatele grantu či dotace, jeho adresu, kontaktní osobu, případně e-mail, telefon a fax.

Kromě databáze grantů je zde možnost se přímo podívat na seznam organizací, které rozdělují finanční prostředky, patří k nim nadace např. NROS, VIA, OSF Praha a řada dalších.

Další informace lze nalézt na webových stránkách www.neziskovky.cz, jejichž provozovatelem je ICN (Informační centrum neziskových organizací). Zde lze nalézt přehled vzdělávacích seminářů, konzultací, ale především informace o grantech v databázi finančních zdrojů. Databáze finančních zdrojů je v provozu od května 2002 a zahrnuje především veřejně přístupný přehled grantových a dotačních programů včetně jejich popisu, uzávěrek a kontaktních osob. Databáze umožňuje snadné vyhledávání programů podle cílových skupin, oblasti podpory, kraje působnosti a data uzávěrky. Aktuálnost informací v databázi je zajištěna průběžným vyhledáváním a zveřejňováním nových grantů a dotací. [12], [29]

3.2 Dárcovství

- firemní dárci (podnikatelé a obchodní firmy – české i zahraniční)
- individuální dárci (české i zahraniční osoby)
- veřejnost (anonymní sbírka) [9]

3.3 Samofinancování

Samofinancování (příjmy z vlastní činnosti) je obecně další možností získávání finančních prostředků pro NNO. Stává se stále důležitější a vedou se o něm ostré diskuse.

Samofinancování předpokládá vlastní činnost NNO, resp. její vlastní podnikání. NNO využívající samofinancování se nesoustředí „jen“ na realizaci svého poslání, ale prostřednictvím dalších často podnikatelských činností si sama zajišťuje i prostředky k realizaci tohoto poslání. Samofinancování úzce souvisí s podnikáním, které vychází z poslání NNO.

[1]

Zajímavé srovnání podnikatelské organizace s neziskovou organizací ve vybraných oblastech je uvedeno níže v tabulce (Tab. 1).

Tab. 1. Srovnání podnikatelské organizace s NNO [1]

	Podnikatelská organizace	NNO
Priority	zisk, kladné cash flow	poslání, hodnoty
	poslání, hodnoty	minimalizace ztráty, zisk, vyrovnaný peněžní rozpočet
Využití zisku a cash flow	přerozdělení mezi majitele či akcionáře, částečně reinvestice, někdy dobročinnost	reinvestování do činnosti naplňující poslání NNO
Odpovědnost managementu	především majitelé či akcionáři	členové NNO včetně širší veřejnosti

U podnikatelské organizace je samofinancování základním způsobem financování jejího chodu, u NNO je jednou z fundraisingových možností, kterou musí NNO důkladně zvážit, než ji využije. [1]

3.3.1 Možnosti samofinancování

Příjmy z vlastní z činnosti (samofinancování) mohou být následující:

- Poplatky za služby
- Prodej produktů
- Využití (ne) hmotného majetku
- Dividendy z investic
- Úroky z bankovních účtů [9]

Vlastní příjmy jsou důležitou součástí více zdrojového financování hlavně z důvodů kofinancování ve většině projektů.

Fakt, že neziskové organizace nejsou zakládány za účelem podnikání, jim nebrání v získávání příjmů z vlastní činnosti. Neziskové organizace mohou získávat příjmy v rámci své hlavní činnosti, pro kterou byly zřízeny či založeny a mají je jasně definované ve zřizovací

listině. Může se jednat o příjmy z pořádání osvětových přednášek, vzdělávacích seminářů, prodeje výrobků či služeb.

Neziskové organizace mohou dále získávat příjmy v rámci vedlejší, doplňkové, někdy označované jako podnikatelské činnosti. Zde již může jít o příjmy z podnikání, realizace veřejné zakázky, z reklamy nebo z pronájmu. Situace není u všech typů neziskových organizací stejná, některým legislativní předpisy podnikatelskou činnost omezují (obecně prospěšné společnosti), jiným zcela zakazují (nadace a nadační fondy, politické strany a hnutí).

Příjmy z vlastní činnosti mohou být pro neziskové organizace prostředkem, jak si udržet finanční nezávislost na veřejných zdrojích. Zejména pro menší neziskové organizace navíc existuje výrazný stimul v podobě snížení základu daně z příjmů o 300 tis. Kč, takto získané prostředky však musí být vždy použity ve prospěch hlavní činnosti. [22]

3.4 Členské příspěvky

Mezi členské příspěvky se počítají následující položky:

- Členské poplatky
- Dobrovolná práce členů (nepeněžní)

Členské příspěvky a dary jsou obecně pokládány za nejstabilnější a skutečně nezávislý zdroj příjmů. Mohou mít různou formu. [4], [9]

4 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ Z DOTACÍ A GRANTŮ

V této kapitole budou podrobněji představeny zdroje vhodné pro obecně prospěšnou společnost, která je modelovým objektem použitým v praktické části.

4.1 Dotace z Evropské unie a jiných zahraničních zdrojů

Česká republika může po vstupu do Evropské unie čerpat finanční prostředky EU a tím se otevřely i nové možnosti pro neziskové organizace.

4.1.1 Strukturální fondy

Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Evropská unie disponuje třemi hlavními fondy:

- Strukturální fondy:
 - Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)
 - Evropský sociální fond (ESF)
- Fond soudržnosti (FS)

Každá členská země si dojednává s Evropskou komisí operační programy (OP), které jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi těmito třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to strategické dokumenty představující průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států.

Česko si pro nynější období vyjednalo 26 operačních programů. Osm z nich je zaměřeno tematicky (např. na dopravu, vědu a vzdělávání, zaměstnanost, životní prostředí) a sedm zeměpisně (na Středočeský kraj, Střední Moravu, Moravskoslezsko atd.) Ostatní OP umožňují přeshraniční, meziregionální a nadregionální spolupráci či zajišťují technické, administrativní a výzkumné zázemí realizace politiky soudržnosti. [26]

4.1.1.1 Operační program Životní prostředí

Operační program Životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.

Prioritní osy:

Prioritní osa 1 - Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní

Prioritní osa 2 - Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí

Prioritní osa 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie

Prioritní osa 4 - Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží

Prioritní osa 5 - Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik

Prioritní osa 6 - Zlepšování stavu přírody a krajiny

Prioritní osa 7 - Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu

Posledně jmenovaná osa nabízí podporu při budování široké sítě center environmentálního vzdělávání a informačních center zaměřených na ochranu životního prostředí ve všech krajích České republiky a na zabezpečení kvalitních odborných materiálů pro environmentální vzdělávání, včetně internetových řešení či naučných stezek.

Oprávněnými žadatele jsou obce, kraje, státní organizace a podniky, příspěvkové organizace a organizační složky obcí, krajů a státu, nestátní neziskové organizace, fyzické osoby, podnikatelé, společenství vlastníku jednotek, veřejné výzkumné instituce a další. Řídícím orgánem je Ministerstvo životního prostředí. [2], [21]

Financování projektů Operačního programu Životního prostředí je zajišťováno Evropskými fondy FS a ERDF. Finanční prostředky EU jsou považovány za prostředky SR. Veškeré financování se uskutečňuje prostřednictvím SFŽP, který má funkci zprostředkujícího subjektu. [17]

4.1.1.2 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Prioritní osy:

Prioritní osa 1 - Počáteční vzdělávání

Tato prioritní osa je zaměřena na podporu prvního specifického cíle OP VK, který řeší rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání, podporu klíčových kompetencí, zajištění kvality vzdělávání pedagogických pracovníků a zohlednění individuálního nadání každého jednotlivce tak, aby se zvýšila uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce a zároveň bylo dosaženo pozitivního přístupu k dalšímu vzdělávání.

Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

Prioritní osa 3 - Další vzdělávání

Prioritní osa 4 - Systémový rámec celoživotního učení

Oprávněnými žadateli jsou školy a školská zařízení, organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, instituce vědy a výzkumu, ústřední orgány státní správy a jimi řízené organizace, obce, města, kraje, nestátní neziskové organizace a další. Řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. [2], [12], [24]

OP VK je financování z Evropského sociálního fondu (ESF). Spadá mezi více cílové tematické operační programy. Je financován především z prostředků cíle Konvergence.

[27]

4.1.1.3 Regionální operační program

Regionální operační program se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží.

Prioritní osy:

Prioritní osa 1 - Doprava

Prioritní osa 2 - Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Prioritní osa 3 - Cestovní ruch

Prioritní osa 4 – Technická pomoc

Oprávněnými žadateli jsou kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, Správa železniční dopravní cesty, provozovatelé drážní dopravy, zájmová sdružení, nestátní neziskové organizace, podnikatelé, vlastníci nemovitostí v památkových zónách a další. Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti jednotlivých oblastí.

[28]

4.1.2 Komunitární programy

Další možnosti získání evropských dotací mohou zájemci získat z komunitárních programů. Tyto programy jsou financovány z rozpočtu EU (formou grantů) a slouží k prohlubování spolupráce a řešení společných problémů členských i kandidátských států EU v oblastech, které přímo souvisejí s politikami Společenství. Podporované projekty jsou z oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu, kultury, podpory malého a středního podnikání, rozvoje dopravní a energetické infrastruktury, informační společnosti a mnoha dalších. [24]

Hlavní komunitární programy:

4.1.2.1 Program celoživotního učení (*Lifelong Learning Programme*)

Program celoživotního učení se zaměřuje na granty v oblasti vzdělávání, které jsou určeny buď na projekty mezinárodní spolupráce, nebo na mobility ve vzdělávání. Aktivity tohoto programu jsou rozděleny podle stupně vzdělávání, jehož aktivity podporují. Každý program v sobě zahrnuje jak granty na mobilitu, tak granty na projekty mezinárodní spolupráce.

Součástí programu celoživotního učení jsou čtyři odvětvové programy:

Comenius - určen pro školní vzdělávání, a to od mateřských škol, přes základní školy, až po střední školy;

Erasmus - zaměřen na vysokoškolské vzdělávání;

Grundtvig – zaměřen na vzdělávání dospělých a celoživotní vzdělávání,

Leonardo da Vinci – určen pro odborné vzdělávání a přípravu,

Průřezový program – určen pro mezinárodní projekty v oblasti politické spolupráce, jazykového vzdělávání, informačních a komunikačních technologií a šíření výsledků Programu celoživotního učení nebo předchozích programů;

Jean Monnet – zaměřen na vysokoškolské vzdělávání, řeší otázky evropské integrace.

Oprávněnými žadateli jsou studenti, pedagogové, mateřské, základní, střední i vysoké školy, výzkumné instituce, asociace, neziskové a nevládní organizace. Řídícím orgánem Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

[18], [24]

4.1.2.2 LIFE+

Cílem programu LIFE+ je rozvoj a implementace environmentální politiky a legislativy Společenství pro zajištění trvale udržitelného rozvoje. LIFE+ slouží k financování zlepšení stavu životního prostředí a výzkumu v oblasti životního prostředí.

Program LIFE+ se skládá ze tří částí (pilířů) nazvaných „LIFE+ Příroda a biologická rozmanitost“, „LIFE+ Politika a správa v oblasti životního prostředí“ a „LIFE+ Informace a komunikace“.

Financování projektů v rámci programu LIFE+ je realizováno na základě 2 víceletých centrálních programů, které určují zásadní cíle, priority, oblasti a typy činností, ale také očekávané výsledky i případnou maximální míru dofinancování. Žádosti se předkládají na národní kontaktní místo, kterým je Ministerstvo životního prostředí, jsou však posuzovány na evropské úrovni, kde probíhá také výběr projektů.

Oprávněnými žadateli jsou neziskové organizace, místní samospráva, regionální a národní správa, agentury, komory, asociace. Řídícím orgánem Ministerstvo životního prostředí.

[16], [24]

4.1.2.3 Kultura 2007 (Culture 2007)

Program Culture, koncipovaný na období let 2007–2013, je programem Evropské unie pro částečné financování především mezinárodních projektů z oblasti kultury. Hlavním cílem je povznést kulturní oblast sdílenou Evropany založenou na společném kulturním prostoru, a to prostřednictvím rozvoje kulturní spolupráce mezi tvůrci, kulturními aktéry a kulturními institucemi v zemích účastnících se programu, s cílem podpořit vznik evropského občanství.

Projekty mohou být zaměřeny na široké spektrum aktivit v oblasti kulturního dědictví - výstavy, prezentace, vzdělávání, propagace kulturního dědictví. Projekty mohou předkládat kromě subjektů, které mají ve své činnosti péči o kulturní památky, také obce, vzdělávací instituce a nevládní organizace. Řídícím orgánem je Ministerstvo kultury.

[20], [24]

4.1.3 Švýcarské fondy

Program švýcarsko-české spolupráce byl oficiálně zahájen Ministerstvem financí ČR 5. června 2009. Jednou z prioritních oblastí tohoto programu je životní prostředí.

Z regionálního hlediska jsou přednostně podporovány projekty týkající se především Moravskoslezského, Olomouckého a Zlínského kraje.

Řídícím orgánem je Ministerstvo financí ČR. Implementaci jednotlivých alokací mají na starosti věcně příslušná ministerstva. Ministerstvo životního prostředí je zprostředkujícím subjektem Programu švýcarsko-české spolupráce a Státní fond životního prostředí ČR je pověřeným realizátorem.

Tento program se zaměřuje na čtyři prioritní oblasti:

- Bezpečnost, stabilita a podpora reforem
- Životní prostředí a infrastruktura

- Podpora soukromého sektoru
- Rozvoj lidských zdrojů a sociální rozvoj

Příspěvek může mít následující formu pro financování projektů:

- finanční pomoc zahrnující granty, čerpání finančních úvěrů, systémy záruk, podíly na majetku, půjčky a technickou asistenci
- blokové granty
- fond na přípravu projektů
- fond technické asistence
- fond na stipendia

[25]

4.1.4 Revolvingový fond

V rámci Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí se poskytuje finanční pomoc formou půjčky nebo grantu (tj. formou nevratné podpory). Podporované projekty musí mít pozitivní vliv na životní prostředí i udržitelný rozvoj a musí být v souladu se všemi právními předpisy České republiky a Evropských společenství a horizontálními prioritami Evropských společenství.

Ministerstvo životního prostředí jako správce Revolvingového fondu vydalo směrnici (č. 14/2007), která stanovuje postup při předkládání žádostí, při projednávání žádostí, přidělování finančních prostředků, jejich čerpání a průběžné kontrole.

V rámci fondu se poskytuje finanční pomoc formou půjčky, grantu nebo technické asistence.

Podle této směrnice je grant účelově určená podpora poskytovaná na:

- na spolufinancování projektů pro rozvoj Místní Agendy 21,
- na financování projektů zaměřených na podporu udržitelného rozvoje.

Podporovaný projekt musí mít výrazný pozitivní vliv na životní prostředí i udržitelný rozvoj a musí být v souladu se všemi právními předpisy České republiky a Evropských společenství a horizontálními prioritami Evropských společenství.

Celková výše poskytnuté finanční pomoci na jeden projekt musí být v rozmezí 100 tis. Kč až 10 milionů Kč.

[14]

4.2 Dotace z ministerstev

Ministerstva jsou řídicími orgány dotačních programů uvedených v předchozí kapitole v souvislosti s čerpáním evropských peněz.

Zároveň některá z nich mají své dotační programy, např. MŽP každoročně vyhlašuje dotační programy pro neziskové organizace v oblasti EVVO, kterých se může modelová organizace zúčastnit.

4.2.1 Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí každoročně vyhlašuje výběrové řízení na podporu projektů občanských sdružení a obecně prospěšných společností.

Pro rok 2011 byly podpořeny tyto hlavní tematické oblasti podpory:

- změna klimatu
- ochrana přírody a biologické rozmanitosti
- životní prostředí a vlivy na lidské zdraví
- kvalita života, udržitelný rozvoj, odpady
- průřezová témata
- periodika

[15]

4.3 Dotační programy Jihomoravského kraje

V následující části je uveden výběr z dotačních programů Jihomoravského kraje týkajících se oblasti činností modelové organizace.

4.3.1 Oblast životního prostředí

Dotační program je určen na:

- podporu zpracování projektové dokumentace v oblasti vodního hospodářství
- zvláštní účet vodního hospodářství
- podporu hospodaření v lesích v Jihomoravském kraji
- podporu v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
- poskytování dotací v oblasti odpadového hospodářství

[23]

Modelová nezisková organizace se může účastnit následujících programů:

4.3.1.1 *Oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty*

Cílem dotačního programu je neinvestiční činnost v oblasti EVVO. Předmětem dotace jsou vzdělávací a osvětové činnosti na podporu spolupráce veřejnosti, obcí a škol, publikační a informační činnost, organizace osvětových akcí.

Příjemci dotace mohou být nevládní neziskové organizace, obce a jejich školské příspěvkové organizace.

[23]

4.3.1.2 *Oblast cestovního ruchu*

Cílem tohoto dotačního programu je prohloubení spolupráce a komunikace mezi TIC a Jihomoravským krajem v oblasti cestovního ruchu, zlepšení informovanosti o možnostech cestovního ruchu v Jihomoravském kraji a sběr a zveřejňování informací z oblasti cestovního ruchu v Jihomoravském kraji na portálech www.jizni-morava.cz a www.cyklo-jizni-morava.cz

Dotaci lze použít na nákup služeb a zboží, pořízení hmotného majetku, HW a SW, mzdové náklady v souvislosti s projektem na zkvalitnění činnosti TIC.

[23]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA DOSAVADNÍHO STAVU FINANCOVÁNÍ

Analytická část navazuje na bakalářskou práci [34], ve které bylo zpracovááno hospodaření Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s. Konkrétně se jednalo o cash flow v souvislosti s realizací projektů, kdy závěrem bylo doporučení kritérií pro výběr typu projektu, na které je vhodné se z tohoto hlediska zaměřit.

5.1 Profil organizace

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o. p. s. byla založena sepsáním zakládací smlouvy dne 11. 8. 1997. Zakladateli byly Český svaz ochránců přírody - základní organizace 58/06 Bílé Karpaty Veselí nad Moravou, Město Veselí nad Moravou a Správa chráněných krajinných oblastí České republiky. Dnem vzniku je 20. říjen 1997, kdy byla společnost zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností u Krajského soudu v Brně.

Obr. 1. Logo organizace [30]

5.2 Činnosti organizace

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s. se v současnosti věnuje následujícím činnostem:

5.2.1 Ekologická výchova a osvěta

- osvěta a výchova obyvatel jihovýchodní Moravy v oblasti ochrany přírody a životního prostředí (zejména CHKO Bílé Karpaty a okresy Hodonín a Uherské Hradiště)
- výukové programy pro všechny stupně škol v rámci školního vyučování
- semináře v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- přednášky pro veřejnost
- terénní exkurze do chráněných území přírody s odborným výkladem (s důrazem na CHKO Bílé Karpaty)

[31]

5.2.2 Ekoporadenství a informační činnost

- turistické a jiné informace o městě Veselí nad Moravou, okolním regionu a Bílých Karpatech
- provoz ekologické poradny
- půjčovna odborné literatury, pomůcek pro ekologickou výchovu
- poradenství pro rozvoj šetrného cestovního ruchu
- zajišťování odborných praxí studentů

5.2.3 Ostatní služby

- práce s veřejností a dokumentace pro správu CHKO Bílé Karpaty
- pořádání akcí k významným dnům (Den Země, Evropský den parků, Den dětí atd.)
- vydávání informačních materiálů a odborných publikací
- uskutečňování komunitních projektů v oblasti ochrany přírody, životního prostředí a ekologické výchovy

[31]

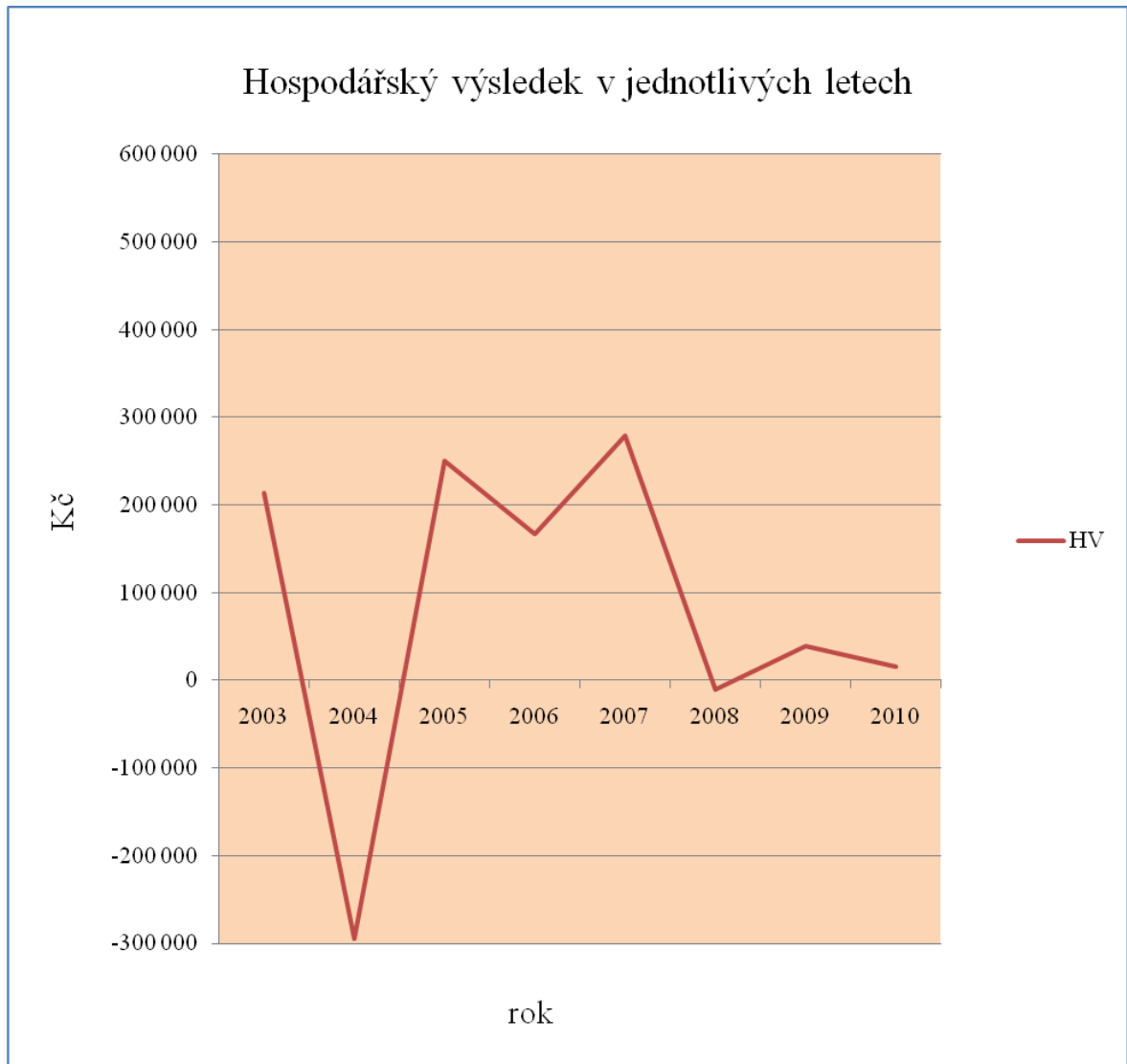
5.3 Hospodaření organizace v předchozím období

Následující stručná analýza by měla ukázat hospodaření organizace v předchozích letech ve vztahu k dotačním zdrojům financování.

Organizace vznikla v roce 1997, v roce 2003 přešla na podvojný účetnictví (nyní účetnictví), k analýze jsou použity údaje od roku 2003.

Na obrázku (Obr. 2) je zobrazen vývoj hospodářského výsledku organizace v letech 2003 – 2010. Nejvyšší ztrátu organizace eviduje v roce 2004 (ztráta Kč 294 776,98). Neměla citelnější dopad vzhledem k zisku předchozího roku 2003 (zisk Kč 213 773,40). Poměrně vysoké kladné hospodářské výsledky následovaly v letech následujících 2005, 2006, 2007. V období začátku ekonomické krize v roce 2008 skončilo hospodaření organizace s mírnou ztrátou ve výši Kč 10 253,52. Další sledovaná účetní období jsou zisková, Kč 39 404 v roce 2009 a Kč 15 547 v roce 2010. Organizace v letech se ziskem vždy využila zákonné možnosti snížení daňového základu.

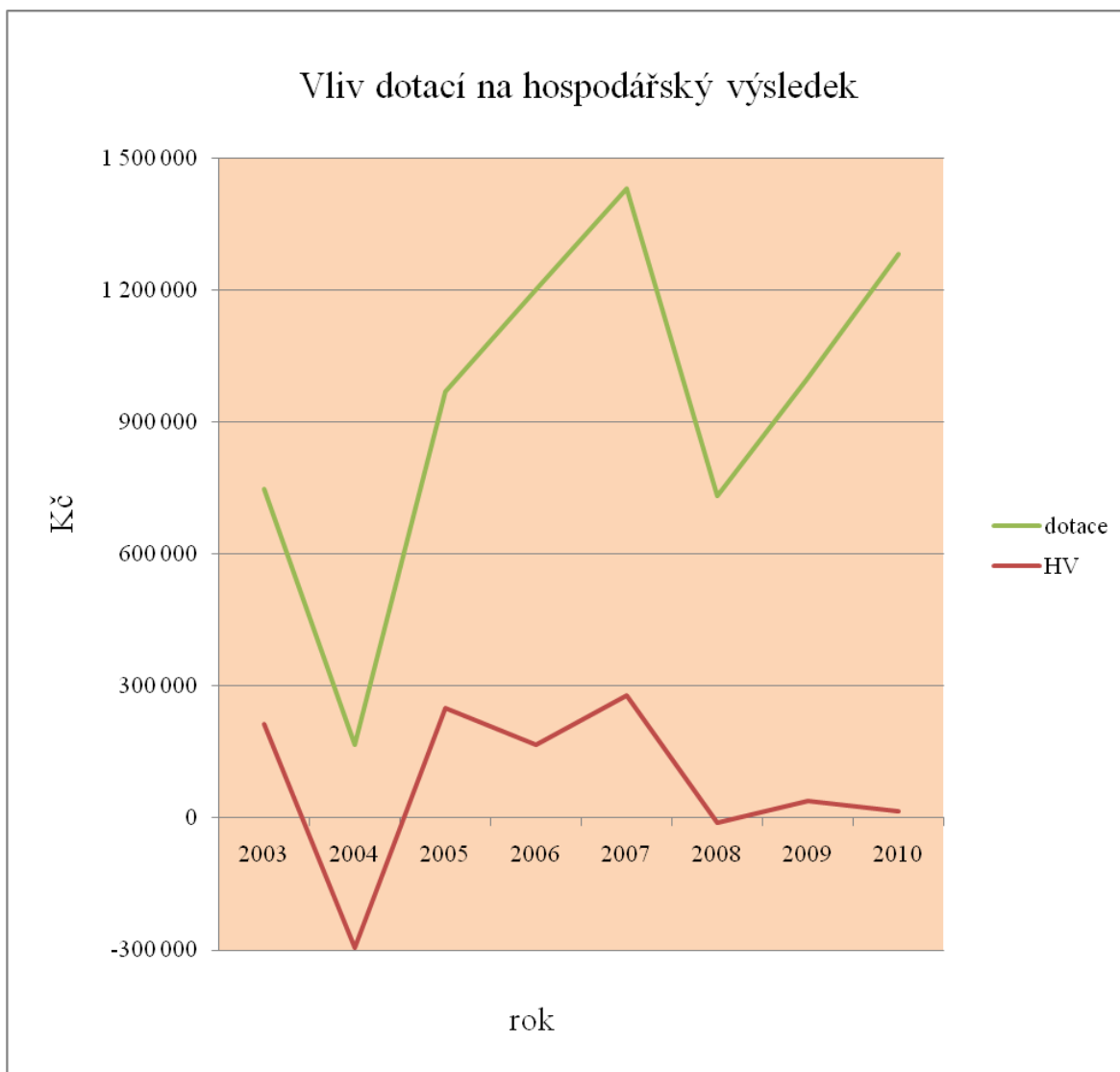
5.4 Hospodářský výsledek v jednotlivých letech

Obr. 2. Hospodářský výsledek v jednotlivých letech [vlastní zpracování], [33]

Následující obrázek (Obr. 3) zachycuje vliv získaných dotací na celkový HV organizace.

5.5 Vliv dotací na hospodářský výsledek v jednotlivých letech

Obr. 3. Vliv dotací na hospodářský výsledek [vlastní zpracování], [33]

Z obrázků (Obr. 2, Obr. 3) je patrné, že objem peněžních prostředků z dotací velmi ovlivňuje hospodářský výsledek organizace v jednotlivých letech a tyto zdroje tudíž mají velký vliv na hospodaření organizace.

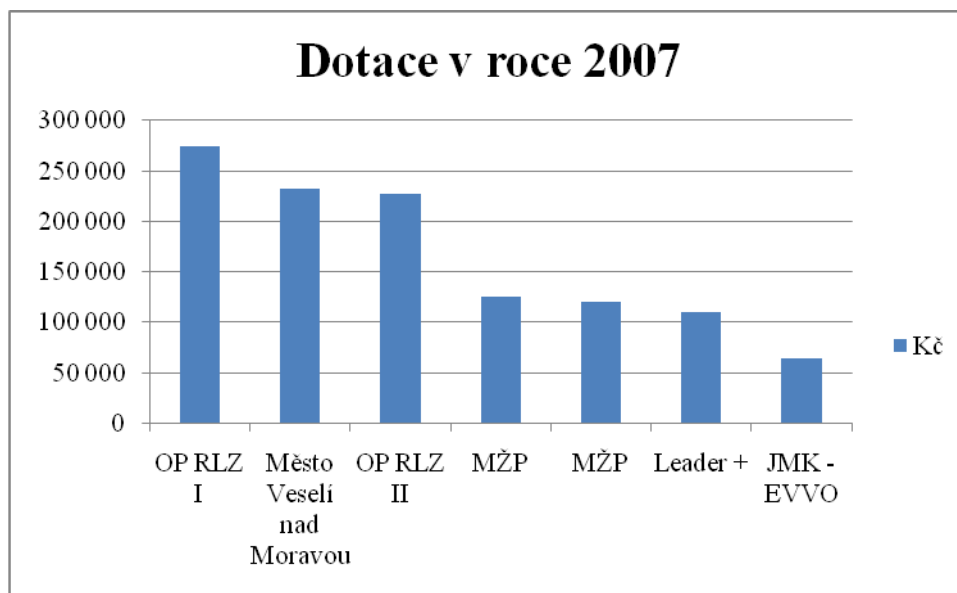
5.6 Dotační zdroje financování v jednotlivých letech

Organizace dostává každoročně dotaci od jednoho ze svých zakladatelů – Města Veselí nad Moravou. Další ze zakladatelů - ZO ČSOP Bílé Karpaty, ji podporuje poskytnutím prostor k činnosti za pouze symbolický pronájem.

5.6.1 Rok 2007

Rok 2007 byl z hlediska dotačních peněžních prostředků významný v tom, že byly k dispozici prostředky z končícího projektu v rámci Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů (OP RLZ I) a organizaci se podařilo uspět také s navazujícím projektem - Doplnění sítě středisek EVVO v JMK – OP RLZ II. Rovněž obě žádosti o dotace podané na MŽP byly úspěšné. Dále se středisko poprvé a úspěšně ucházelo o dotaci na projekt z programu Leader+ přes MAS Kyjovské Slovácko. Významným zdrojem dotačních prostředků byl také příspěvek zakladatele Města Veselí nad Moravou.

Celkový objem peněžních prostředků z dotací byl Kč 1 153 700.

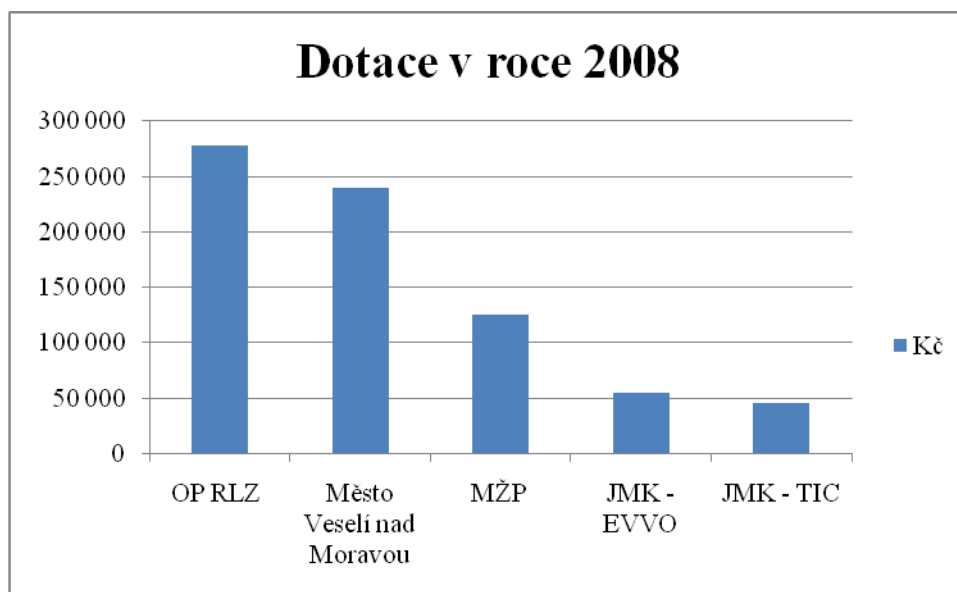
Obr. 4. Dotace v roce 2007[vlastní zpracování], [33]

5.6.2 Rok 2008

V tomto roce byl nejvýznamnějším zdrojem dotačních prostředků pokračující projekt z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ), dále dotace zakladatele Města

Veselí nad Moravou. Stejně jako v předchozím roce, byla organizace úspěšná v dotačním titulu MŽP a dotace získala také část v dotačních programech Jihomoravského kraje (JMK) pro EVVO a TIC.

Celkový objem peněžních prostředků z dotací byl Kč 743 359.

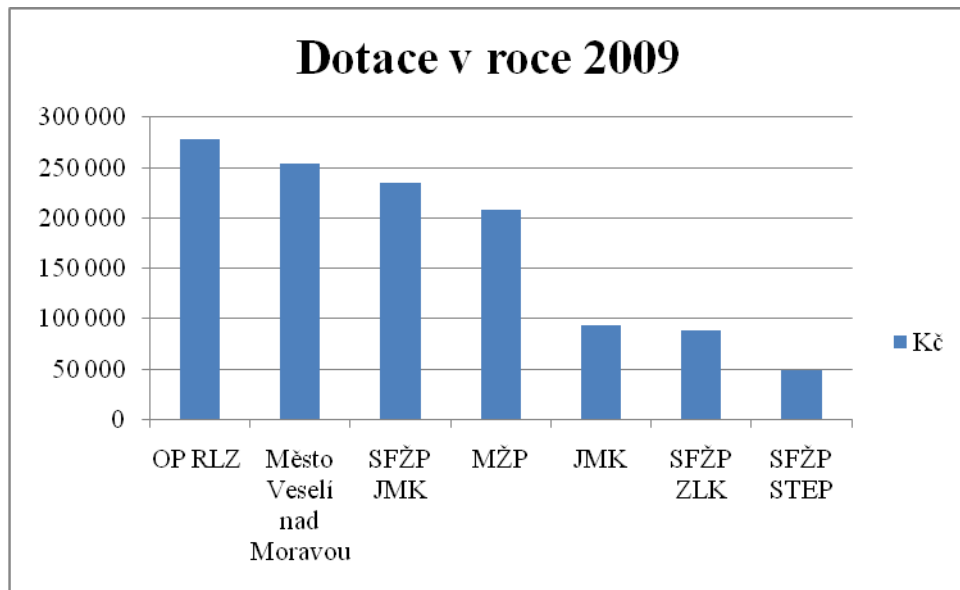

Obr. 5. Dotace v roce 2008[vlastní zpracování], [33]

5.6.3 Rok 2009

V roce 2009 byl významný celkový objem dotačních peněz. Končil dvouletý projekt z Operačního programu rozvoje lidských zdrojů (OP RLZ) a zároveň byla organizace úspěšná ve třech projektech ze Státního fondu životního prostředí (SFŽP). Z tohoto zdroje plynuly dotační prostředky v rámci dvou projektů regionálních (v Jihomoravském a Zlínském kraji) a jednoho celostátního – STEP – Síť ekologických poraden. Důležité bylo, že tyto projekty byly delší než jeden rok.

Celkový objem peněžních prostředků z dotací byl Kč 1 240 476.

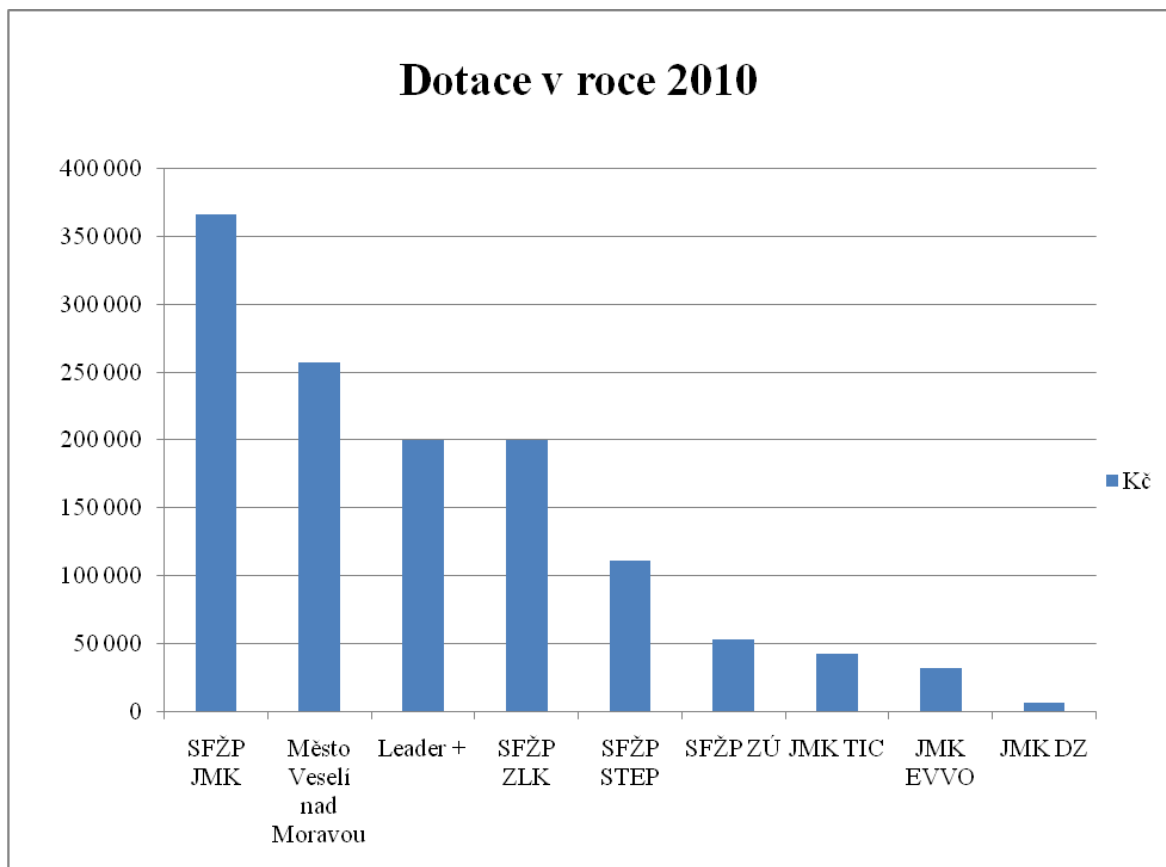
Obr. 6. Dotace v roce 2009[vlastní zpracování], [33]

5.6.4 Rok 2010

V roce 2010 pokračovala realizace všech tří projektů dotovaných ze SFŽP. Ty měly spolu s dalším projektem z Programu rozvoje venkova – Leader + a dotací zakladatele (Město Veselí nad Moravou) největší podíl na dotačních peněžních prostředcích organizace.

V následujícím roce 2011 tyto dvouleté projekty SFŽP zasahující do tří sledovaných účetních období skončily.

Celkový objem peněžních prostředků z dotací byl Kč 1 267 848.

Obr. 7. Dotace v roce 2010[vlastní zpracování], [33]

5.7 Zhodnocení analýzy hospodaření

Analýza zdůraznila důležitost financování z dotací a grantů nejen z pohledu objemu peněžních prostředků, ale také z pohledu určité jistoty, možnosti sestavit a zpracovat rozpočet organizace na delší časové období, vytvořit strategické plány, které mohou organizaci posunout dále, protože dosažení cílů bude finančně zajištěno.

Krátkodobost smluvně zajištěných finančních zdrojů vede k nejistotě nejen finanční. Za této situace není dost dobře možné budovat tým lidí, kteří jsou ochotni a schopni pracovat dlouhodobě s vysokým pracovním nasazením, když není zajištěna dlouhodobější existence organizace, kdy nemohou systematicky pracovat a naplňovat cíle.

Organizace potřebuje silné zakladatele s jistým finančním příspěvkem na činnost a hlavně pravidelným. Dále dlouhodobé projekty, které by umožňovaly strategické plánování činnosti krátkodobé i dlouhodobé. Na tom se potom dá stavět kvalitní tým lidí. Situace, kdy

velkou většinu času organizace věnuje získávání peněz na samotnou existenci vůbec, je dlouhodobě neudržitelná.

Objem peněžních prostředků získaných z tržeb za vlastní výkony organizace je v porovnání s ostatními zdroji sice vyšší, ale jsou to prostředky nejisté, nedá se s nimi z dlouhodobějšího hlediska počítat. Pokud přijde poptávka po nabízených službách a organizace má kapacitu, tak zakázku zrealizuje.

Z pohledu účetnictví do určité míry analýzu zkresluje odlišné nahlížení na původ peněžních prostředků. Účetně je na tyto peněžní prostředky nahlíženo jako na Tržby za vlastní výkony (ne provozní dotace), ale prvotní zdroj peněz je dotační. To nastává v situaci, kdy organizace figuruje v projektu jako partnerský subjekt a dostane dílčí zakázku projektu od příjemce dotace. Původ peněžních prostředků je dotační, ale v účetnictví se objeví jako Tržby za vlastní výkony z titulu např. Smlouvy o dílo.

6 VÝBĚR VHODNÉ AKTIVITY ORGANIZACE PRO PROJEKT FINANCOVÁNÍ JEJÍHO ROZVOJE

Aktivity Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s. jsou různorodé, zaměřené na ekologickou výchovu, vzdělávání a osvětu.

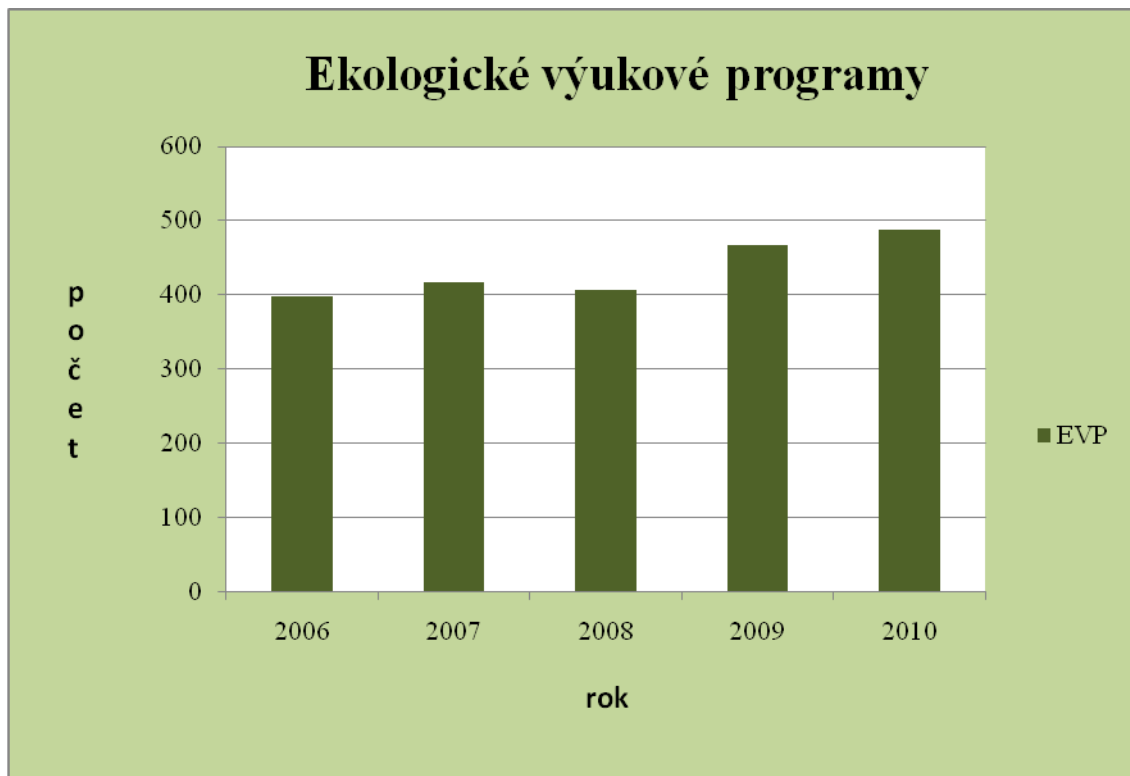
6.1 Ekologické výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

EVP jsou výukové programy pro všechny stupně škol v rámci školního vyučování, kladou si za cíl seznamovat už i velmi malé děti s přírodou a posilovat jejich vztah k ní. Obsahují herní, dramatické a výtvarné aktivity, používají netradiční formy výuky. Doplňují standardní výuku a navazují na tematické okruhy RVP. Vedou k uvědomění si základních ekologických problémů a k rozšíření znalostí o přírodě.

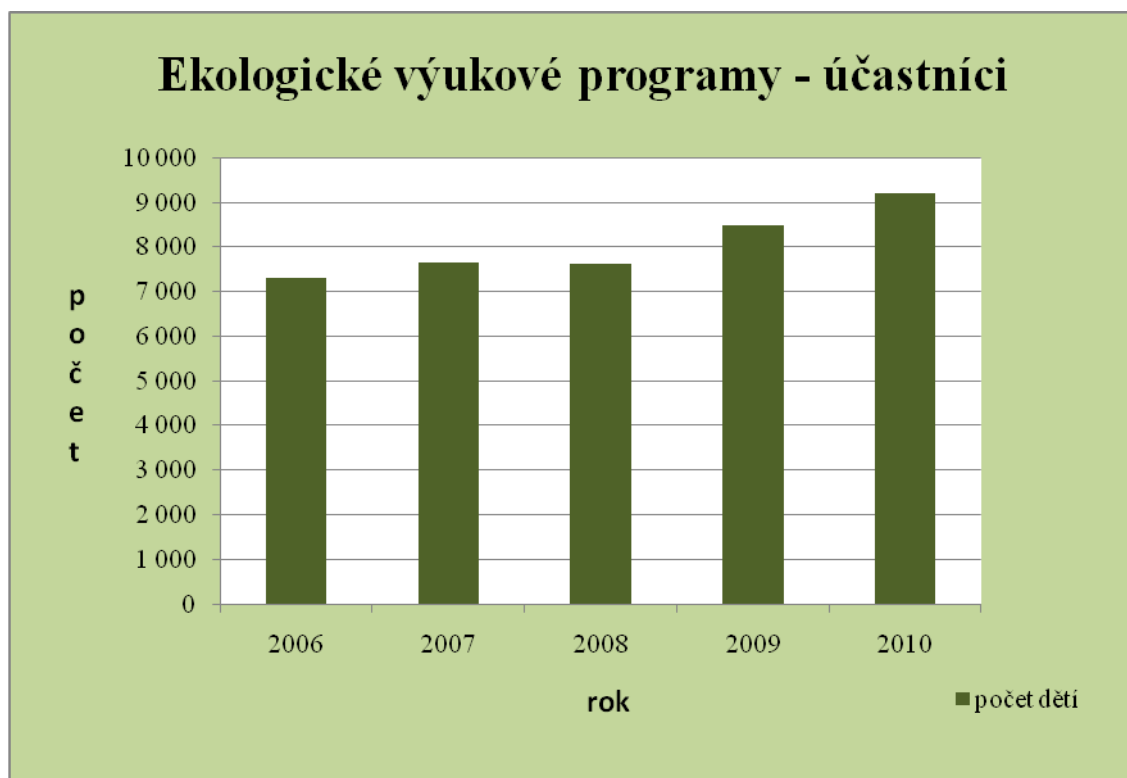
[31], [32]

Z hlediska ekonomického jsou EVP zajímavým zdrojem samofinancování. Vylepšují peněžní tok organizace v průběhu účetního období. Za výuku je vybírána určitá částka, zároveň jsou realizované EVP vykazovány v rámci Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina a organizace za tuto činnost obdrží další peněžní prostředky. Bohužel období, kdy bylo v rámci tohoto programu dost peněžních prostředků, skončilo. Program byl nejprve realizován pod MŽP, později přešel kompetenčně pod MŠMT, kdy došlo k poklesu dostupných peněžních prostředků. Navíc se peněžní prostředky v současné době rozdělují mezi více středisek ekologické výchovy, než tomu bylo v minulosti. Je to ale činnost, o kterou je velký zájem ze strany škol, během školního roku je poptávka větší než je středisko schopno svými kapacitními možnostmi zabezpečit. Zároveň je důležité udržet kvalitu poskytovaných služeb.

Na následujícím obrázku (Obr. 8) je znázorněno kolik ekologických výukových programů středisko realizovalo, v dalším obrázku (Obr. 9) pak počty dětí, které se EVP v jednotlivých letech zúčastnily.

Obr. 8. Ekologické výukové programy[vlastní zpracování], [33]

Obr. 9. Ekologické výukové programy – účastníci [vlastní zpracování], [33]

Z obrázků (Obr. 8, Obr. 9) je patrné, že oba údaje mají vzestupnou tendenci. V posledním analyzovaném roce 2010 bylo odučeno 488 ekologických výukových programů pro 9 205 dětí. Příjem z této činnosti činil Kč 228 867 a dalších Kč 41 265 bylo obdrženo v rámci projektu ze SSEV Pavučina. [32], [33]

6.2 Terénní exkurze

Terénní exkurze jsou velmi zajímavou nabídkou střediska. Vyznačují se sezónností, v období měsíců duben, květen a červen patří k nejvytíženějším, neboť v té době je příroda v regionu střediska nejzajímavější. Hlavním zájem je o trasy v NPR Čertoryje, ale zajímavých lokalit v okolí je více (Váté Písky, NPR Drahy, NPR Zahrady pod Hájem).

V roce 2010 se podařilo vytvořit novou nabídku - exkurzi Na zbojnickém chodníčku a zinnovovat již nabízenou exkurzi – Expedice do Moravské Amazonie díky projektu Za Naturou na túru.

Celkem bylo provedeno 25 exkurzí pro 580 účastníků. V nabídce pro rok 2010 bylo 8 různých typů exkurzí. [32]

6.3 Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky

Jednou z dalších činností střediska je pořádání vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky. Například v roce 2010 proběhla akce s názvem Toulavý autobus pro učitelky z MŠ Zlínského kraje s praktickou ukázkou ekologického výukového programu. Pro učitelky z MŠ Jihomoravského kraje byla vedena exkurze, která představila NPR Čertoryje s ukázkami použití badatelských pomůcek a drobných her, postupy výuky a ukázkou výukových pomůcek. [32]

Finanční přínos z těchto činností není významný. Vysokým přínosem jsou pro budování dobrého jména organizace.

6.4 Účast na veletrzích a konferencích

Činnost střediska je pravidelně představována na Krajském veletrhu výukových programů a aktivit na podporu EVVO, na Krajské konferenci o EVVO – Týká se to také tebe (TSTTT).

[32]

O účasti na těchto akcích lze říci totéž co o předchozích vzdělávacích akcích – jejich finanční přínos v tomto případě není žádný, ale je velkou možností ukázat se a prezentovat činnost organizace. Účast přinese zájem o nabízené aktivity střediska.

6.5 Akce pro děti a mládež

Kromě výukových programů a exkurzí středisko pořádá pro děti a mládež různé akce. Výroční zpráva za rok 2010 uvádí např. celoškolskou akci s názvem „Nedělní ekoškola“, Den dětí, Dopoledne s ekocentrem v rekreační oblasti Lučina, Hurá do školy.

[32]

Všechny tyto akce opět slouží k osvětě a k představení činnosti střediska a na jejich zajištění jsou potřeba finance, které se poměrně složitě získávají.

6.6 Akce pro veřejnost

Tradičními akcemi pro veřejnost jsou cestopisné a přírodovědné večery, či tematické semináře, např. přínos tradičního využívání krajiny, důležitost zachování podoby a hodnot krajiny, tradiční řemesla, místní výrobky, zvýšení atraktivity regionu z hlediska turistického ruchu, prezentace služeb turistických informačních center působících v regionu.

Kromě objednávaných exkurzí nabízí středisko otevřené exkurzí pro veřejnost. Mezi ně patří např. Okolím Bzenecké Doubravy na kole a pěšky, Příroda jihovýchodní Moravy, exkurze ke Dni parků, Botanické repetitorium do NPR Čertoryje, Příroda lednického parku. Z dalších akcí to jsou Ekojarmark ke Dni Země, účast na Ozvěnách Hornácka ve Velké nad Veličkou či Jablečné slavnosti v Hostětíně. [32]

6.7 Publikační činnost

Středisko se svojí publikační činností podílí na vydávání tematických letáků a informačních materiálů. V roce 2010 např. Mapa příkladů Karpatského dědictví, Kam za přírodou ve Veselí nad Moravou. Dále se podílelo na tvorbě informačních panelů např. pro NPP Váté Písky, populárně naučných rollerů ke 30. letům výročí Správy CHKO BK. [32]

6.8 Informační a poradenská činnost a ekoporadna

VIS BK provozuje Turistické informační centrum (TIC) denně od pondělí do pátku mezi 8 a 16 hodinou. V letní sezóně je provozní doba rozšířena i na soboty.

Na ekoporadnu se lidé obracejí prostřednictvím návštěvy v kanceláři nebo telefonicky. Důležitou součástí ekoporadenské práce je účast na akcích pro veřejnost, v rámci kterých lze představit činnost střediska, prezentovat různé informační materiály a komunikovat s veřejností o aktuálních tématech a problémech. [32]

6.9 Realizované projekty a programy v roce 2010

6.9.1 Národní síť středisek EVVO

Tento program řídí SSEV Pavučina a středisko se zúčastnilo tří modulů – Ekologické výukové programy, Vzdělávání studentů vyšších odborných a vysokých škol, Vzdělávání a osvěta široké veřejnosti.

Příjmem z tohoto programu byla částka již zmiňovaná v kapitole 6.1. - Kč 41 265.

[32], [33]

6.9.2 Ještě stále nejsme za vodou

Cílem projektu financovaného Jihomoravským krajem bylo umožnit širší veřejnosti získat nové a doplnit si stávající informace o ochraně přírody a krajiny a o ekozemědělství, a to účastí na poznávacích akcích přímo v terénu.

Na projekt středisko získalo dotaci Kč 32 000, výše spoluúčasti byla Kč 8 800. [32], [33]

6.9.3 Síť environmentálního poradenství v Jihomoravském kraji

Projekt měl za cíl posílit síť organizací, které fungují jako střediska EVVO na území Jihomoravského kraje. Členové sítě se vzdělávali, rozvíjeli činnost v souladu s posláním svého střediska a poskytovali informační služby.

Tento projekt byl podpořen Státním fondem životního prostředí (SFŽP), MŽP a Jihomoravským krajem, v roce 2010 částkou Kč 366 336. (bez spoluúčasti) [32], [33]

6.9.4 Rozvoj sítě environmentálních, vzdělávacích, poradenských a informačních center ve Zlínském kraji

Středisko v projektu zajišťovalo témata Ochranu přírody a krajiny a Obnovu tradic, přírodního a kulturního dědictví v regionu. Realizovalo vlastní navržené aktivity vedoucí k posílení environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Projekt byl v roce 2010 podpořen ze SFŽP a MŽP v roce 2010 částkou Kč 199 821 (Kč 33 857 byla výše spoluúčasti) [32], [33]

6.9.5 Poradenství – metody, příklady, certifikace

Tento projekt byl v roce 2010 podpořen ze SFŽP a MŽP částkou Kč 111 015 (Kč 37 005 spoluúčast) a středisko se podílelo především analýzou dostupných materiálů v oblasti ekoporadenství, tvorbou připomínek, návrhů a úprav k připravovaným certifikačním standardům a normám. [32], [33]

6.9.6 Rozšíření otevírací doby a zkvalitnění služeb TIC

Projekt byl zaměřen na rozšíření otevírací doby TIC a zkvalitnění služeb zákazníkům, byl podpořen Jihomoravským krajem částkou Kč 42 440 (bez spoluúčasti). [32], [33]

6.9.7 Vzdělávání k šetrné interpretaci přírodního a kulturního dědictví

Projekt zahrnoval vzdělávací aktivity zaměřené na turistický ruch a přírodní bohatství regionu, tradiční způsob života na venkově, služby TIC, pěší a cykloturistické aktivity v oblasti Bzenecké Doubravy, dodržování omezení při pohybu v území Natura 2000 a vhodné aktivity v této oblasti. Byl podpořen částkou Kč 200 000 ze SZIF a MAS Kyjovské Slovácko. [32], [33]

7 PROJEKT FINANCOVÁNÍ ROZVOJE VYBRANÉ ČINNOSTI STŘEDISKA

Z provedené analýzy hospodaření, rozboru činností, z poskytnutých informací, podkladů a materiálů organizací, bylo pro vytvoření projektu vybráno a zpracováno téma inovace výukových programů a vzdělávání pracovníků realizující tyto programy.

Poptávka po ekologických výukových programech má stoupající tendenci z pohledu počtu realizovaných programů i z pohledu počtu účastníků těchto programů. Aby bylo možné stále kvalitně poskytovat tuto službu, je potřeba inovovat zastaralé pomůcky, používat aktuální metody výuky, inovovat témata výukových programů, zařazovat nové programy do nabídky. Pro zvýšení kapacity a pokrytí zájmu by byly potřeba další peněžní prostředky na pokrytí mzdových nákladů lektorů.

V návaznosti na výsledky bakalářské práce [34] se pro středisko jeví jako nejvhodnější z pohledu cash flow při realizaci projekty dlouhodobé, bez kofinancování (spoluúčasti) žadatele, bez předfinancování a s průběžným financováním ze strany donátora.

Na základě těchto poznatků byla vybrána možnost financování rozvoje vybrané činnosti z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa programu 1 - Počáteční vzdělávání, oblast podpory 1.1. Zvyšování kvality ve vzdělávání.

Projekty z tohoto operačního programu mohou trvat až 36 měsíců, jsou financovány zálohou předem a poté proplácením jednotlivých Žádostí o platbu v rámci monitorovacích zpráv, formou ex-ante.

7.1 Projektová žádost

Projektová žádost se vypisuje ve webové žádosti BENEFIT7, kterou provozuje Centrum pro regionální rozvoj (CRR ČR), státní příspěvková organizace, pro Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR ČR). CRR ČR zajišťuje provozně technické zabezpečení webové žádosti BENEFIT7 a MMR zajišťuje aplikační úroveň webové žádosti BENEFIT7.

Webová žádost BENEFIT7 slouží žadateli k podání žádosti o podporu projektu elektronickou formou. Žadatel se registruje pod vlastní e-mailovou adresou a pod touto adresou následně s webovou žádostí BENEFIT7 komunikuje. Přístup do webové žádosti BENEFIT7 je chráněn individuálním přihlašovacím heslem žadatele. Žadatel odpovídá za informace, které poskytuje. Využití webové žádosti BENEFIT7 je pro žadatele bezplatné.

Pravidla a pokyny, kterými se řídí podávání žádostí o podporu projektu co do rozsahu a obsahu, stanovují řídicí orgány jednotlivých operačních programů. Data, která žadatel uvádí ve webové žádosti BENEFIT7, zpracovává a využívá řídicí orgán operačního programu, který nese odpovědnost za procesní zabezpečení. Webová žádost BENEFIT7 nevyžaduje poskytování citlivých osobních údajů fyzických osob (ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů).

Aplikace BENEFIT7 je napojena na informační systém ARES, který provozuje Ministerstvo financí ČR. [10]

7.2 Projekt Environmentální výchova s VIS Bílé Karpaty

7.2.1 Stručný obsah projektu

Projekt řeší poptávku základních a středních škol po výukových programech, kterými by zabezpečily environmentální vzdělávání v takové šíři, jakou stanoví jejich školní vzdělávací programy. Středisko připraví tým lektorů, kteří na základě zkušeností a nově získaných znalostí a dovedností zpracují a ověří vytvořené výukové programy s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí žáků, mezipředmětové vztahy a pobyt v přírodě. Vytvořená nabídka kvalitních výukových programů spolu s týmem kvalifikovaných lektorů zajistí udržitelnost výstupu projektu. Cílovým skupinám projekt kromě vzdělávání nabízí možnost podílet se na přípravě i evaluaci připravených programů. Projekt řeší trvalou metodickou podporu pedagogů, především formou osobních konzultací a komunikací a spolupráci středisek ekologické výchovy, škol a jejich zřizovatelů.

7.2.2 Zkušenosti s realizací a řízením projektů

VIS BK bylo projektovým partnerem a zároveň členem koordinační skupiny projektu Síť environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Jihomoravském kraji (2005 - 2007, OP RLZ), jehož hlavním cílem bylo vybudování sítě ekologických poraden na území kraje a řešení specifických projektů.

Středisko bylo do projektu zapojeno ve dvou částech: jako bod sítě EVVO - Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a v modulu Veřejnost a ochrana přírody (průvodcovská činnost, příprava, propagace a údržba naučných stezek, spotřebitelské kampaně).

Na tento projekt navazoval projekt Doplnění sítě středisek environmentálního vzdělávání,

výchovy a osvěty v Jihomoravském kraji (2007 - 2008, opět OP RLZ).

Cílem tohoto navazujícího projektu bylo doplnit a posílit síť organizací, které fungují jako střediska EVVO na území kraje. Dále bylo středisko partnerem navazujícího projektu „Síť environmentálního poradenství v Jihomoravském kraji.“ a „Rozvoj sítě environmentálních, vzdělávacích, poradenských a informačních center ve Zlínském kraji (2009 – 2011).

7.2.3 Zkušenost s prací s cílovou skupinou

Základními cílovými skupinami vzdělávacích aktivit projektu jsou žáci a studenti ZŠ a SŠ a pedagogové ZŠ a SŠ.

Environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě žáků ZŠ a studentů SŠ se středisko věnuje od roku 1997. Součástí této činnosti je metodická příprava a realizace jak běžných denních, tak i terénních výukových programů. Výukové programy vytvořené a realizované VIS BK pravidelně využívají základní a střední školy v Jihomoravském kraji. Středisko poskytuje konzultace pedagogům a spolupracuje s nimi na teoretické i praktické přípravě projektových dnů v rámci školních vzdělávacích programů.

Pracovníci Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s. jsou sami cílovou skupinou - Pracovníci organizací působících v oblasti environmentálního vzdělávání - střediska ekologické výchovy v JMK.

Od svého založení je VIS BK členem celorepublikové sítě středisek ekologické výchovy Pavučina. V rámci této sítě si vyměňuje zkušenosti s ostatními středisky a poznatků využívá při přípravě a realizaci svých aktivit a projektů.

7.2.4 Popis projektu

Cílem projektu je zvýšení kvality počátečního vzdělávání prostřednictvím včleňování horizontálního tématu udržitelného rozvoje do výuky.

Projekt umožní snadnější přístup žáků a studentů především z okresů Hodonín a Břeclav k nově vytvořeným a inovovaným environmentálně zaměřeným výukovým programům, které budou klást důraz na implementaci environmentální výchovy do ŠVP, mezipředmětové vztahy, projektové vyučování, rozvoj klíčových kompetencí, využití ICT, pobyt v přírodě a podporovat týmovou spolupráci.

Celkem bude vytvořeno 10 výukových programů, kterými v rámci projektu projde 1200 žáků.

Dále bude realizován vzdělávací seminář pro pedagogy a pracovníky středisek ekologické výchovy zaměřený na využití ICT v environmentální výchově, kterým projde celkem 20 účastníků. Součástí školení bude praktický workshop, na němž bude společně vytvořen regionálně zaměřený výukový program pro interaktivní tabule. Tato aktivita přispěje k vyššímu podílu využití ICT ve výuce a přenosu zkušeností na žáky.

Bude posílena kapacita a stabilita organizace (posílení zázemí, výcvik lektorů), která se odrazí v kvalitě jak nabídky, tak i realizace výukových programů a bude využita při poradenských službách pro jednotlivé školy. Celkem se předpokládá poradenství pro pedagogy z 25 ze 40 oslovených škol, kterým bude poskytnuto 200 hodin konzultací.

Projekt bude trvat 36 měsíců

7.2.5 Zdůvodnění potřeby

V současné době narůstá poptávka po výukových programech a konzultacích v oblasti environmentálního vzdělávání ze strany ZŠ a SŠ.

Zároveň se zvyšuje zájem o VP, který v současné době středisko není schopno pokrýt z kapacitních důvodů a zvyšují se nároky na kvalitu lektorů a VP.

Při výukových programech je důležitá osobnost lektora a jeho podpora učitelů. VP jsou inspirací pro vlastní výuku - prostředí, metody, pomůcky, příležitost poznat žáky v jiném prostředí a situacích, což může pozitivně ovlivnit celkové klima třídy. Zvyšují se nároky na kvalitu komunikace střediska se školami.

V rámci projektu středisko připraví kvalitní, bezpečné, inovativní a interaktivní výukové programy odpovídající potřebám pedagogů, které budou zároveň atraktivní pro žáky. Bude poskytována metodická podpora a bude se rozvíjet spolupráce škol a zřizovatelů se střediskem.

Po ukončení projektu bude školám k dispozici kvalitní nabídka výukových programů a tým kvalifikovaných lektorů VP pro výuku a metodickou podporu pedagogů, včetně odpovídajícího zázemí. Lepší komunikace posílí spolupráci střediska se školami.

7.2.6 Popis cílové skupiny

Potřebou **žáků a studentů ZŠ a SŠ** (okresy Hodonín, Břeclav) je zajistit environmentální vzdělání a výchovu. Každý žák by měl během základní školní docházky navštívit alespoň 1 výukový program ve středisku ekologické výchovy.

Projekt řeší začlenění environmentální výchovy do výuky jako průřezové téma s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a praktické zaměření rozšířením stávajících aktivit organizace, větší dostupnost environmentálně zaměřených výukových programů

Pro pedagogy ZŠ a SŠ projekt řeší metodickou podporu při začleňování environmentální výchovy do výuky a aktivit školy, při zapracování do dokumentů školy, rozšiřování partnerství se SEV (zejména využití výukových programů, pomůcek, publikací) seznámení s inovativními metodami.

Pracovníci organizací působících v oblasti environmentálního vzdělávání - středisko ekologické výchovy VIS BK a další SEV potřebují rozvoj organizace zvýšení její kapacity a podporu odborného i profesního růstu (včetně ICT), rozšiřování komunikace a spolupráce se školami, čas a prostředky na inovaci a tvorbu nových výukových programů zohledňujících potřeby škol a pedagogů (inovativní metody a formy výuky, pomůcky, vybavení)

7.2.7 Zapojení a motivace cílové skupiny

Cílová skupina žáků a studentů ZŠ a SŠ bude oslovena prostřednictvím jejich pedagogů. Pro jejich motivaci budou využity výukové programy, které jsou ve své podstatě interaktivní, a velkou roli v nich hraje osobnost lektora. Přípravě lektorů je v projektu věnován velký důraz. Další motivací bude místo realizace VP (většinou venku), prvky ICT.

Žáci a studenti budou do projektu zapojeni jako účastníci výukových programů a projekto-
vých dnů.

Pro oslovení pedagogů budou využity zkušenosti z dosavadního působení střediska a různých forem komunikace. Optimalizace komunikace mezi SEV a školami je předmětem jedné z klíčových aktivit projektu.

Zájem pedagogů o zapojení do projektu byl jedním z hlavních podnětů pro jeho přípravu. K udržení motivace bude přispěno kvalitou poskytovaných VP a důrazem na osobní komu-

nikaci a individuální přístup. Další motivací bude možnost stálé spolupráce, zohlednění potřeb této cílové skupiny a školení ICT.

Pedagogové budou zapojeni do všech aktivit projektu jako - konzultanti a metodičtí poradci při tvorbě a inovaci VP (upřesnění potřeb škol, zohlednění průřezových témat, mezipředmětových vztahů, rozvoje klíčových kompetencí ve vznikajících VP, návrhy na otestování nových forem výuky) a konzultanti při pilotních ověřeních VP, přípravě týmu kvalifikovaných lektorů (co od lektora čekám a jak mi může pomoci), přípravě informačního systému (jak by měl systém fungovat a co od něj čekám), účastníci školení k využití ICT, příjemci metodické podpory (příprava projektových dnů, využití metodik k VP).

Pracovníci střediska ekologické výchovy VIS BK a dalších SEV v JMK se budou podílet na všech klíčových aktivitách - tvorbě a inovaci VP, tvorbě informačního systému, komunikaci se školami, metodické podpoře pedagogů a zúčastní se vzdělávání (seminář ICT, odborná a profesní příprava lektorů).

Motivací bude vlastní vzdělávání a růst, výměna zkušeností, zázemí, evaluace, finanční ohodnocení.

7.2.8 Přínos pro cílovou skupinu:

Kvalitní, nové a inovované výukové programy u této cílové skupiny přispějí také k rozvoji klíčových kompetencí (získání nových dovedností a znalostí souvislostí v rámci jednoho předmětu, i mezipředmětových vazeb), které jsou součástí výchovy k udržitelnému životu.

V rámci zpětné vazby u ověřování pilotních VP budou žáci a studenti moci zasáhnout i do tvorby VP, což je další forma získávání kompetencí.

Cílová skupina pedagogů ZŠ a SŠ bude moci využít metodické podpory kvalifikovaných lektorů VP při přípravě a realizaci vlastního projektového vyučování. Bude mít k dispozici nově připravené a inovované a výukové programy (na jejichž přípravě, ověřování a hodnocení se podílela, aby VP lépe odrážely její potřeby) k doplnění a zpestření výuky, včetně manuálů a pomůcek k VP. Použité metody a formy výuky pedagogům poslouží jako inspirace při vlastním působení na žáky. Znalosti a dovednosti získané během školení k zavádění ICT do výuky jim pomohou při přípravě vlastních školních aktivit. V rámci projektu také získají možnost lépe komunikovat se střediskem ekologické výchovy a orientovat se v nabídce a optimálním využití nabízených výukových programů.

Přínosem pro pracovníky střediska ekologické výchovy VIS BK a dalších SEV je možnost doplnění a zvýšení své odbornosti a kompetentnosti, aby mohla lépe zohledňovat potřeby kolegů pedagogů na ZŠ a SŠ a zabezpečit kvalitní realizaci připravených inovovaných a nových VP.

Nesporným přínosem bude také možnost práce podle dobře připravených metodik k výukovým programům a využití odpovídajících pomůcek a vybavení.

7.2.9 Rizika projektu a opatření na jejich odstranění nebo zmírnění

Riziko nadměrného pracovního zatížení lektorů a členů realizačního týmu při práci na aktivitách v rámci projektu bude snížena pečlivou přípravou řízení a organizace práce před začátkem realizace a v počáteční fázi projektu a dobrou koordinací a monitorováním při naplňování jednotlivých aktivit v průběhu projektu.

Riziko nedostatku lektorů VP (velké nároky na odborný i pedagogický profil, vytíženost, sezónnost práce v případě terénních programů) bude snížena kvalitní a propracovanou přípravou a vzděláváním lektorů výukových programů a vytvořením odpovídajícího zázemí. Evaluace poskytne zpětnou vazbu a možnost cílené odborné přípravy a rozvoje osobnosti lektora.

Riziko nezájmu pedagogů a škol o VP bude snížena dobrou přípravou komunikační strategie, zlepšením informačního systému a především osobním, pružným přístupem pracovníků projektu v kontaktu s pedagogy, školami a zřizovateli, dále zapojením pedagogů a škol do přípravy i realizace aktivit projektu (včetně školení k využití ICT ve výuce, odborné konzultace při inovaci a přípravě nových výukových programů) a dobrou propagací průběhu a výstupů projektu

Eliminace rizika časové náročnosti zapojení pedagogů do klíčových aktivit spočívá v osobním přístupu pracovníků projektu k cílové skupině pedagogů. Díky individuálním konzultacím a osobním návštěvám ve školách dle harmonogramu pedagogů se sníží jejich časové zatížení.

Riziko zániku neziskové organizace (žadatele) bude snížena posílením celkové životaschopnosti a kapacity organizace tak, že bude připraven tým odborně a profesně vzdělaných lektorů, kteří budou fundovanou oporou zájemců o služby střediska, tj. pedagogů a škol. Bude posíleno zázemí střediska, aby motivovalo práci lektorů a zájem pedagogů (kvalitní pomůcky, vybavení, včetně knihovny a ICT), bude posílena kompetentnost a fle-

xibilita řídicího pracovníka (rozhodování, organizace práce, řízení) tím, že se bude účastnit vzdělávání spolu se svými pracovníky.

7.2.10 Přidaná hodnota projektu

Projekt je příležitostí pro inovaci výukových programů, pro vzájemné propojení průřezových témat, využití ICT a její propojení s environmentálním vzděláváním. Pro žáky a studenty je příležitostí k posilování potřebných životních kompetencí.

Inovativnost projektu spočívá především ve využití interaktivních metod a ICT při tvorbě, inovaci a realizaci environmentálních výukových programů.

Jedna ze vzdělávacích aktivit projektu je zaměřena na proškolení pedagogů a pracovníků středisek ekologické výchovy ve využití ICT při přípravě vlastní výuky. Součástí školení budou workshopy, v nichž účastníci společně vytvoří environmentálně zaměřený výukový program pro interaktivní tabule.

Interaktivní tabule pořízená na středisko ekologické výchovy v rámci projektu bude v průběhu projektu sloužit pedagogům a pracovníkům SEV k vlastnímu vzdělávání a pracovníci střediska ji budou využívat k realizaci výukových programů. Po skončení projektu bude tabule na středisku i nadále k dispozici pro výukové programy a pro případné další školení pedagogů.

Připravené terénní výukové programy naopak využívají bezprostředního kontaktu žáků s jejich okolím a jsou vynikajícím nástrojem k posilování sounáležitosti s životním prostředím v regionu. Motivací k absolvování těchto programů bude především jejich kvalita a výběr zajímavých lokalit.

7.2.11 Území dopadu a realizace

Projekt bude realizován na území okresu Hodonín a Břeclav, spadající pod Jihomoravský kraj.

7.2.12 Klíčové aktivity

Rozšíření nabídky výukových programů VIS BK pro ZŠ a SŠ v JMK

V rámci této aktivity budou sestaveny témata výukových programů (projektové vyučování, rozvoj klíčových kompetencí, pobyt v přírodě) na základě zkušeností z praxe střediska eko-

logické výchovy, a zjištění aktuálních potřeb škol a pedagogů.

Budou nastaveny osnovy a náležitosti pro tvorbu metodik k výukovým programům - kvalita, bezpečnost, různé věkové skupiny; inovace stávajících a tvorba nových výukových programů; pořízení základního vybavení pro výukové programy, zejména pro terénní výuku; tvorba pomůcek pro inovované a nové VP; ověření účinnosti připravených programů – pilotní VP; korekce a finalizace VP; grafická úprava a tisk metodik; úprava metodik pro web SEV VIS BK; vytvoření nabídky výukových programů, grafická úprava a tisk; prezentace inovovaných a nových VP pedagogům základních a středních škol a distribuce nabídky VP.

Na této aktivitě se bude podílet manažer na organizaci a vybavení. Hlavní metodik bude koordinovat pracovní skupinu a spolu s metodikem výukových programů se bude podílet na tvorbě a inovaci VP včetně metodik a pomůcek. Rovněž budou provádět pilotní ověření VP spolu s lektory VP.

Cílová skupina pedagogové ZŠ a SŠ a pracovníci vlastní i jiných organizací SEV budou spolupracovat na inovaci stávajících a tvorbě nových výukových programů. Pedagogové i žáci ZŠ a SŠ budou ověřovat účinnost výukových programů.

Fáze aktivity:

- přípravná – zjišťování potřeb škola a pedagogů, sestavení témat
- realizační – vytvoření výukových programů, metodik, tvorba pomůcek
- evaluační – pilotní ověření
- diseminační – propagace, prezentace výukových programů

Náklady:

Mzdové náklady na členy týmu, materiál, vybavení (čluny, digitální fotoaparát, ozvučovací zařízení pro přednášení v terénu, radiomagnetofon s MP3, kolo), služby (vč. výroby pomůcek, odborné konzultace k náplni a metodice VP, tisk), prezentace a publicita spojená s klíčovou aktivitou (nabídka VP).

Výstupy klíčové aktivity:

- témata pro inovaci a tvorbu výukových programů – 1 seznam

- vytvoření a inovace výukových programů - 10 výukových programů
- vytvoření metodik k výukovým programům – 4 kusy (sdílení v rámci metodické podpory pedagogů)
- pilotní výukové programy v rámci školní výuky – pilotní VP pro 1200 žáků a studentů
- nabídka výukových programů - 1 nabídka výukových programů

Vzdělávání pedagogů a pracovníků SEV - využití ICT ve výuce

V rámci této aktivity bude pořízeno vybavení pro výukové programy s podílem ICT; sestaveny osnovy pro vzdělávací seminář; vzdělávací seminář pro pedagogy a pracovníky SEV zaměřený na využití ICT při výuce a přípravě a realizaci projektových dnů (interaktivní tabule, kamera aj.); workshop navazující na seminář, jehož výstupem bude nově vytvořený výukový program pro interaktivní tabule; prezentace nového VP na celokrajské akci pro pedagogy ZŠ a SŠ.

V průběhu projektu jsou plánovány dva běhy semináře, na každý bude navazovat praktický workshop.

Na této aktivitě se bude podílet manažer na organizaci a vybavení. Manažer, hlavní metodik, metodik VP a lektori VP se budou zabývat analýzou zkušeností a aktuálních potřeb, dále obsahovou náplní environmentálního výukového programu pro tabuli a vlastním vzděláváním. IT specialista se bude podílet na konzultaci při výběru tabule a softwaru, údržbou.

Obě cílové skupiny - pedagogové ZŠ a SŠ a pracovníci vlastní organizace i jiných středisek ekologické výchovy se společně účastní vzdělávacího semináře ICT a vytvoří nový výukový program pro interaktivní tabule.

Fáze aktivity:

- přípravná - pořízení vybavení, sestavení osnovy pro vzdělávací seminář ICT
- realizační – seminář, workshop, vytvoření výukového programu
- diseminační – propagace, prezentace VP

Náklady:

Mzdové náklady na členy týmu (viz výše), materiál, vybavení (interaktivní tabule, digitální kamera, software a licence) a služby (vč. odborných konzultací, odborného lektorského zajištění seminářů a workshopů, optimalizace softwaru, údržby), prezentace a publicita týkající se přímo této klíčové aktivity.

Výstupy klíčové aktivity:

- školení pro pedagogy a pracovníky SEV zaměřené na využití ICT - 2 běhy vzdělávacího semináře a na ně navazující workshopy, 20 proškolených účastníků
- vytvoření výukového programu pro interaktivní tabule - 1 VP
- bude podpořena účast pedagogů na proškolení k využití ICT při výuce.

Podpora činnosti střediska ekologické výchovy (SEV) VIS BK a dalších SEV v regionu

V rámci této aktivity bude zajištěno vzdělávání a příprava týmu kvalitních lektorů výukových programů, analýza podmínek pro práci lektorů v SEV; zpracování profilu lektora VP, vč. kompetencí a obsahu přípravy lektora VP a metodiky evaluace lektorů VP; oslovení a výběr nových lektorů k doplnění týmu; příprava vzdělávacích materiálů pro lektory VP, příprava/adaptace a vzdělávání lektorů; nastavení a vytvoření organizačního a komunikačního systému pro tým lektorů (vnitřní a vnější komunikace); evaluace, průběžná zpětná vazba. Vzdělávání bude kromě lektorů VIS BK otevřeno zájemcům z řad dalších SEV JMK.

Manažer a hlavní metodik se budou v rámci této aktivity na organizaci, vypracování profilu lektora VP a systému evaluace, na vlastním vzdělávání. Lektor a metodik výukových programů se v této aktivitě budou věnovat vlastnímu vzdělávání.

Cílová skupina - pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání (střediska ekologické výchovy) budou účastníky vzdělávání.

Fáze aktivity:

- přípravná – profil lektora, příprava a zajištění vzdělávacích materiálů, výběr lektorů VP, výběr přednášejících
- realizační – příprava, adaptace a vzdělávání lektorů VP
- evaluační – zpětná vazba
- diseminační – publicita, prezentace na webu

Náklady:

mzdy zaměstnanců, služby (vč. nákladů na odborné lektorské zajištění seminářů, odborné konzultace, vypracování profilu lektora a metodiky evaluací), cestovné a strava účastníků a přednášejících, DDHM (data projektor, notebook - vybavení pro zajištění seminářů)

Výstupy klíčové aktivity:

- profil ideálního lektora VP - 1 popis profilu
- semináře/workshopy - příprava lektorů a členů týmu projektu - 10 akcí (vzdělávání bude zahrnout kompetence identifikované v profilu lektora)
- 1 tým odborně i profesně připravených lektorů VP pro SEV (12 lektorů VP, z toho 4 kmenoví zaměstnanci a 3 další lektori pro VIS BK a 5 zájemců z řad dalších SEV v JMK)
- zázemí pro lektory v SEV VIS BK
- vzdělávací materiály pro lektory VP - 7 sad materiálů a studijní materiály pro účastníky semináře a workshopu

Podpora účasti škol na environmentálních výukových programech

V rámci této aktivity bude vytvořen informační systém pro zjednodušení komunikace se školami. Budou sestaveny kritéria pro přípravu IS na základě zkušenosti SEV a potřeb pedagogů a škol. Bude osloven a vybrán dodavatel pro přípravu a realizaci a zprovoznění IS; tvorba IS pro lepší komunikaci a zefektivnění výběru VP a jejich objednávek; testování IS a zpětná vazba od pedagogů a škol; optimalizace IS; správa a aktualizace databází (školy a pedagogové – koordinátoři EVVO); průběžně účast na akcích (porady ředitelů, aj.); aktivní

účast a prezentace na celokrajných akcích JMK (krajská konference KONEV); doplňování knihovny; prezentace a publicita; metodická podpora pedagogů; konzultace, pomoc při přípravě projektových dnů; průběžné mapování potřeb pedagogů+ sdílení zkušeností formou prezentace metodik k vytvořeným VP na webových stránkách střediska ekologické výchovy (www.bilekarpaty.cz/vis).

Manažer se bude podílet na organizaci a komunikaci se školami. Hlavní metodik, metodik VP a lektori VP na komunikaci se školami, metodické podpoře pedagogů. IT specialista se bude podílet na konzultaci přípravy a optimalizaci informačního systému a údržbě.

Cílová skupina pracovníků v oblasti vzdělávání (SEV) a cílová skupina pedagogů ZŠ a SŠ budou spolupracovat na přípravě informačního systému – nastavení IS, testování, zpětná vazba, finalizace podoby IS. Dále bude probíhat komunikace na celokrajných oborových akcích JMK, průběžná komunikace a v rámci dílčí aktivity metodická podpora.

Fáze aktivity:

- přípravná – kritéria pro IS, oslovení škol
- realizační – příprava, zprovoznění, testování, optimalizace IS, konzultace a příprava projektových dnů, aktualizace webu, prezentace na akcích
- evaluační – zpětná vazba
- diseminační – publicita, prezentace na webu

Náklady:

Mzdové náklady na členy týmu (viz výše), materiál, služby (odborné konzultace, tvorba a optimalizace informačního systému), evaluace, prezentace a publicita spojená s klíčovou aktivitou.

Výstupy klíčové aktivity:

- oslovení – 40 oslovených škol (250 pedagogů), předpokládaná spolupráce s 25 ze 40 oslovených škol
- konzultace – 200 hodin konzultací

- prezentační materiály – 1 prezentace v PowerPointu, 1 tiskovina
- metodická podpora na webu – 4 informace (metodiky k VP) na webu
- databáze ZŠ a SŠ a koordinátorů EVVO – 1 seznam
- prezentace projektu na celokrajných akcích – 2 prezentace

7.2.13 Harmonogram klíčových aktivit

Tab. 2. Harmonogram aktivit [vlastní zpracování], [33]

	1. rok											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rozšíření nabídky výukových programů	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vzdělávání pedagogů a pracovníků SEV -		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Podpora činností SEV	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Podpora účasti škol na EVP	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	2. rok											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rozšíření nabídky výukových programů	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vzdělávání pedagogů a pracovníků SEV -	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Podpora činností SEV	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Podpora účasti škol na EVP	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	3. rok											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rozšíření nabídky výukových programů	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Vzdělávání pedagogů a pracovníků SEV -	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Podpora činností SEV	x	x	x	x	x	x			x			
Podpora účasti škol na EVP	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x

7.2.14 Realizační tým

Celkový počet osob v realizačním týmu bude 7. Z toho na pracovní smlouvu 5 osob a 2 osoby na DPP.

Pro stanovení výše mezd je určen Metodický dopis pro stanovení rozmezí mezd/platů v projektech OP VK. [13]

Tab. 3. Složení realizačního týmu [vlastní zpracování], [33]

Název pozice	Úvazek (měsíční)	Forma
projektový manažer	50%	PS
hlavní metodik a asistent projektu	30%	PS
finanční manažer, administrátor projektu	30%	PS
metodik EVP a lektor	20%	PS
lektor výukových programů	20%	PS
lektor výukových programů	60 hodin	DPP
IT specialista	10 hodin	DPP

Projektový manažer

Pracovní náplň projektového manažera bude řízení projektu, garance naplňování cílů a klíčových aktivit, včetně kontroly plnění aktivit a evaluace; zpracovávání a garance plánů, celkového harmonogramu aktivit, vedení projektového týmu, stanovování osobních plánů a kontroly plnění úkolů, vedení porad, garance publicity a prezentování projektu, organizování výběrových řízení a zajišťování nákupu techniky. Dále supervize a podíl na metodické přípravě lektorů VP, supervize a podíl na stálé metodické a profesní podpoře cílových skupin projektu (pedagogů a pedagogického týmu pracovníků SEV).

Klíčovými aktivitami bude příprava lektorů - lektorská a metodická činnost, stálá metodická a profesní podpora pedagogů, poskytování konzultací, účast na poradách a při vytváření kritérií, pravidel a vzdělávacích i evaluačních materiálů, psaní odborných textů, účast na vzdělávání pedagogů i na dalších akcích organizovaných v rámci projektu.

Mzda při 50% úvazku – Kč 14 000 + SP a ZP (SHM Kč 18 760)

Související náklady (mimo mzdu): notebook, vč. softwaru a licencí, mobilní telefon

Finanční manažer, administrátor projektu

Pracovní náplní této pozice komunikace s partnery a dodavateli, kontrola plánů a plnění aktivit v souladu s cíli projektu a harmonogramem aktivit, podíl na přípravě, organizačním zajištění a koordinaci plánovaných akcí, tvorba partnerských smluv, zadávání zakázek a kontrola jejich plnění, zpracování monitorovacích a závěrečných zpráv, finanční části projektu.

Klíčovými aktivitami bude spolupráce na přípravě a testování informačního systému a při vytváření evaluačních kritérií, komunikace se školami, administrativní a organizační práce na všech klíčových aktivitách.

Mzda při 30% úvazku – Kč 6 900 + SP a ZP (SHM Kč 9 246)

Hlavní metodik a asistent projektu

Hlavní metodik a asistent bude pracovat na odborné náplni aktivit, koordinace odborné práce metodiků, lektorů a konzultantů, příprava a odborné zajištění vzdělávacích akcí (výběr přednášejících a optimalizace náplně vzdělávacích seminářů), podpora vzájemné komunikace a sdělování zkušeností, poskytování a předávání informací (komunikace uvnitř projektu i směrem k veřejnosti, publicita projektu a PR, prezentace projektu, vydávání tiskových zpráv, webová prezentace projektu), zpracování evaluací akcí, sumarizace výstupů a hodnocení, kontrola naplňování odpovídající strategie v rámci projektu.

Klíčové aktivity - podíl na odborném zajištění všech klíčových aktivit - přípravě výukových programů, včetně koordinace, přípravě profilu lektora, přípravě vzdělávacích seminářů, účast na vzdělávání a metodické přípravě lektorů, komunikace se školami v rámci projektu, podíl na metodické podpoře pedagogů, vlastní vzdělávání.

Mzda při 30% úvazku – Kč 6 900 + SP a ZP (SHM Kč 9 246)

Metodik ekologických výukových programů a lektor

Metodik a lektor se bude podílet na zpracování profilu budoucích lektorů, analýza stávajícího zázemí, oslovení a výběr lektorů, zajištění přípravy a vzdělávání lektorů, příprava materiálů pro lektory, vytváření zázemí pro naplňování cílů projektu (organizačního a komunikačního systému), vytváření základů pro připravované VP (předpisy, struktura, témata, obsahy, formy a prostředky, podmínky pro přípravu a realizaci, včetně vzájemných vztahů a souvislostí), tvorba a inovace VP, ověření metodik formou pilotních VP, zajištění a vyhodnocení zpětné vazby od učitelů, vytvoření, prezentace a distribuce nabídky VP, koordinace VP v SEV, metodická podpora na školách (návštěvy ve školách, mapování potřeb, konzultace, poradenská činnost pro pedagogy), zpětná vazba, výměna zkušeností, podíl na publicitě projektu.

Klíčové aktivity: vytvoření profesionálního týmu lektorů, sestavení nabídky VP v SEV, tvorba metodik, spolupráce při nastavení evaluace VP.

Mzda při 20% úvazku – Kč 4 400 + SP a ZP (SHM Kč 5 896)

Uvedené mzdové náklady zahrnují sociální a zdravotní pojištění.

Lektor výukových programů 1

Lektor VP se bude podílet na tvorbě a inovaci VP, tvorbě metodik k VP, včetně pracovních listů a pomůcek, ověření metodik formou pilotních VP, podíl na koordinaci, zajištění a vyhodnocení zpětné vazby od učitelů, zpětná vazba, výměna zkušeností, podíl na prezentaci a publicitě výstupů.

Klíčové aktivity: podíl na vytvoření metodik k VP.

Mzda při 20% úvazku – Kč 4 400 + SP a ZP (SHM Kč 5 896)

Lektor výukových programů 2

Lektor VP se bude zabývat přípravou, zpracováním, ověřením a evaluací výukového programu, podílet se na zpracování metodik k VP, včetně pracovních listů a pomůcek, na komunikaci s učiteli a školami.

Klíčové aktivity: podíl na vytvoření kurikula VP v SEV, tvorbě metodik k VP.

Na středisku VIS BK budou pracovat 4 lektoři po dobu 10 měsíců za rok, každý přibližně

15 hod. za měsíc; dohromady tedy bude měsíčně v této pozici odpracováno 60 hodin při sazbě Kč 150/hod.

IT specialista

IT specialista bude zajišťovat fungování technického zázemí SEV, v případě technické závady zajištění opravy a obnovy zařízení, dohlížení na využívání informačních počítačových technologií, hardwaru, softwaru.

V rámci klíčových aktivit se bude podílet na vytvoření fungujícího zázemí pro SEV, konzultace při aktivitách zahrnujících ICT.

Mzdové náklady v rámci DPP 10 hod. měsíčně po dobu 36 měsíců v sazbě Kč 250/ hod.

7.2.15 Rozpočet projektu

Tab. 4. Rozpočet projektu[vlastní zpracování], [33]

Název nákladu	Jednotka	Počet kusů	Cena za jednotku	Celkem Kč
Osobní náklady				2 125 584
Manažer projektu	měsíc	36	14 000	504 000
Metodik VP a lektor	měsíc	36	6 900	248 400
Lektor VP	měsíc	36	6 900	248 400
Hlavní metodik a asistent projektu	měsíc	36	4 400	158 400
Finanční manažer, Administrátor projektu	měsíc	36	4 400	158 400
Lektoři VP (DPP)	hodina	1 800	150	270 000
IT specialista (DPP)	hodina	360	250	90 000
Zdravotní pojištění		1	118 584	118 584
Sociální pojištění		1	329 400	329 400
Zařízení				378 000
Drobný hmotný majetek				347 000
materiál, pomůcky VP	kus	10	9 000	90 000
Nafukovací čluny	kus	4	7 000	28 000
Digitální kamera	kus	1	12 000	12 000
Digitální fotoaparát	kus	2	14 000	28 000
Notebook	kus	2	20 000	40 000
Mobilní telefon	kus	2	7 000	14 000
Ozvučovací technika	kus	1	11 000	11 000
Dataprojektor	kus	1	30 000	30 000
Radiomagnetofon s MP3 USB	kus	2	2 000	4 000
Kolo	kus	2	10 000	20 000
Interaktivní tabule	kus	1	70 000	70 000
Drobný nehmotný majetek				31 000
SW - grafický program	kus	1	25 000	25 000
SW - k NTB (Office,TC, Nero)	kus	2	3 000	6 000
Nákup služeb				421 000
Vzdělávací materiály pro lektory	sada	7	7 500	52 500
Kompletní metodiky k VP	ks	10	7 500	75 000
Konzultace a supervize	měsíc	30	3 000	90 000
Odborná služba lektora s ICT	akce	6	12 000	72 000
Odborná služba lektora	akce	10	10 000	100 000
Náklady na konference - bus	akce	2	7 500	15 000
Náklady na konference-pronájem prostor jednodenní	den	6	1 200	7 200
Náklady na konference - pronájem prostor vícedenní	den	4	1 200	4 800
Podpora účastníků - ubytování, stravné	osoba/den	90	50	4 500

Přímá podpora				33 000
Cestovné, ubytování, stravné	osoba	90	300	27 000
Občerstvení na seminářích	akce	6	1000	6 000
Přímé náklady				2 957 584
Křížové financování				70 000
Přímé náklady bez KF				2 887 584
Nepřímé náklady 18%				519 765
Celkové způsobilé výdaje projektu				3 477 349

7.2.16 Rozpočet projektu podle aktivit

Tab. 5. Rozpočet projektu dle aktivit [vlastní zpracování], [33]

Aktivita	Kč	%
Rozšíření nabídky výukových programů VIS BK pro ZŠ a SŠ v JMK	1 495 260	43%
Vzdělávání pedagogů a pracovníků SEV - využití ICT ve výuce	556 376	16%
Podpora činností SEV	869 337	25%
Podpora účasti škol na EVP	556 376	16%
Celkem	3 477 349	100%

7.2.17 Harmonogram čerpání rozpočtu

Tab. 6. Harmonogram čerpání rozpočtu [vlastní zpracování]

Žádost o platbu	Kč
záloha 25 %	869 337
1. ŽoP	500 000
2. ŽoP	400 000
3. ŽoP	350 000
4. ŽoP	350 000
5. ŽoP	350 000
6. ŽoP	310 278
7. ŽoP - závěrečná	347 734

Čerpání peněžních prostředků probíhá zálohovými platbami formou ex-ante. Po podpisu smlouvy je poukazována záloha ve výši 25% z celkových výdajů projektu. Další platby probíhají v časovém období určeném smlouvou. Jsou předkládány monitorovací zprávy řádné nebo mimořádné a poslední je ve výši 10 % zádrže.

Harmonogram čerpání rozpočtu lze použít při sestavování rozpočtu celé organizace, který se předkládá ke schválení správní radě, a také při sledování a kontrole peněžních toků v organizaci.

7.2.18 Publicita

Internetové stránky projektu

Na internetových stránkách organizace budou umístěny informace o projektu společně s informací o zdroji financování a logy programu a ESF propojených na internetové stránky programu.

Informace účastníkům projektu o spolufinancování projektu z fondů EU na všech dokumentech

Na dokumentech, které budou v rámci projektu vytištěny i šířeny elektronicky (korespondence se školami a dodavateli, objednávky, pozvánky atd.) bude uvedena informace o spolufinancování projektu z ESF a státního rozpočtu ČR pokud to bude z hlediska povahy dokumentu formálně a technicky možné.

Informační a komunikační materiály (plakát, leták, brožura, skládačka, informační sdělení, zpravodaj, studie, prezenční listiny, certifikáty)

O projektu bude informováno formou tištěných materiálů, konkrétně plakátů a banneru. Bannery budou umístěny v budově střediska ekologické výchovy a zalaminované plakáty budou využívány při aktivitách projektu odehrávajících se mimo budovu (některé VP ve školách. Při terénních VP bude publicita zajištěna formou reklamních triček lektorů)

V rámci projektu budou vytištěny prezenční listiny pro účastníky vzdělávacích kurzů a bude vydána skládačka s nabídkou výukových programů. Tištěné materiály budou v souladu s pravidly vizuální identity.

Propagační předměty

Pro publicitu projektu budou pořízeny propagační předměty – vlaječky, složky, tužky, samolepky, šňůrky na krk s karabinkou (na klíče nebo mobil). Propagační předměty budou šířeny cílovým skupinám i širší veřejnosti při akcích realizovaných v rámci projektu i při dalších podobně zaměřených akcích žadatele. Pro lektory VP budou pro propagaci donáto-

rů při realizaci aktivit projektu pořízena trička. Všechny předměty budou v souladu s vizuální identitou.

Jiné formy zajištění publicity

Zařízení a vybavení pořízené v průběhu projektu bude označeno v souladu s pravidly vizuální identity a ponese informaci o donátorech finanční podpory. [3], [33]

8 ZHODNOCENÍ PROJEKTU FINANCOVÁNÍ ROZVOJE VYBRANÉ ČINNOSTI NEZISKOVÉ ORGANIZACE S VYUŽITÍM ZVOLENÉHO ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Realizací projektu bude smluvně zajištěno financování na 3 roky v objemu 3,4 mil Kč. Důležité je, že navrhovaný projekt bude pokrývat také mzdové náklady, protože ne všechny dotační tituly toto umožňují, přitom se jedná o zásadní položku ve financování neziskové organizace. U jednotlivých pozic v realizačním týmu je pokrytí v rozsahu 20 – 50% pracovního úvazku v celkové výši 2,1 mil. Kč včetně odvodů zaměstnavatele a náklady na dohody konané mimo pracovní poměr. Zároveň organizace získá nové technické vybavení střediska, které zlepší kvalitu poskytovaných služeb.

Z pohledu cash flow je pro středisko významné zajištění pravidelného příjmu peněžních prostředků.

Po ukončení realizace projektu bude mít středisko k dispozici kvalitní nabídku výukových programů, která odpovídá potřebám škol, kvalifikované lektory pro vedení těchto výukových programů a pro poskytování metodické podpory pedagogů.

Organizace získá soubor základních předpisů (obsah, metody a formy pro VP, profil lektora a náležitosti jeho přípravy a evaluace), které jsou klíčovými předpoklady pro poskytování kvalitních a bezpečných výukových programů.

Vzniklé výukové programy budou nabízeny ve vzdělávací nabídce střediska, a tak budou nadále k dispozici školám k doplnění a zpestření výuky. Účast na výukových programech bude zpoplatněna částkou, která bude odpovídat režijním nákladům organizace na jejich realizaci.

Proškolení pedagogové (učitelé ZŠ a SŠ) budou působit na svých školách a využívat znalosti a materiály (metodiky k výukovým programům) získané při realizaci projektu. Metodiky k výukovým programům vzniklé v průběhu projektu budou využívány lektory střediska a prostřednictvím webových stránek (www.bilekarpaty.cz/vis) budou i po skončení projektu k dispozici pedagogům pro zařazení do běžné výuky.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo prozkoumat možnosti financování neziskových organizací a navrhnout vhodný projekt financování rozvoje neziskové organizace.

Na základě provedené analýzy hospodaření a rozboru jednotlivých činností, z poskytnutých informací, podkladů a materiálů organizací byl zvolen projekt financovaný ze strukturálních fondů EU, z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Projekt řeší poptávku po kvalitních výukových programech pro základní a střední školy, které by zabezpečily environmentální vzdělávání v takové šíři, jakou stanoví jejich školní vzdělávací programy. Zároveň umožní připravit tým lektorů, kteří na základě zkušeností a nově získaných znalostí a dovedností zpracují a ověří vytvořené výukové programy.

Výsledkem bude vytvořená nabídka kvalitních výukových programů spolu s týmem kvalifikovaných lektorů.

Představený projekt je možno po úpravách dle požadavků donátora použít i pro další zdroje financování. Záleží na konkrétní aktuální výzvě.

Praktické zkušenosti ukazují, že ačkoli středisko ví o nutnosti investice do inovace výukových programů a vzdělávání lektorů EVP a provedená analýza to potvrdila, současná situace je jiná. Středisko se neustále snaží získávat peněžní prostředky na chod organizace. Účastní se výzev různých dotačních titulů a podle toho kde a na co – samozřejmě v rámci zaměření činnosti střediska - jsou zrovna alokovány peněžní prostředky, se je snaží získat. Jak už bylo uvedeno, činnost střediska je velmi rozmanitá a stává se, že důraz není kladen na činnosti, které by to aktuálně potřebovaly, ale na ty, na které je zrovna možno získat peněžní prostředky.

V současné době bylo středisko velmi úspěšné ve dvou projektech z Revolvingového fondu MŽP, které jsou tematicky zaměřeny na novou informační technologii tzv. „Beetagy“ – internetové informace do mobilu. Jsou to projekty dvouleté v celkové výši 3,2 mil. Kč s velmi dobrým finančním nastavením z pohledu objemu zasílaných peněžních prostředků po podpisu smlouvy i v průběhu realizace, byť s 10% kofinancováním.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace (teorie a praxe)*. 1. vyd. Praha: OECONOMICA, 2009. 303 s. ISBN 978-80-245-1650-9.
- [2] CHVOJKOVÁ Anna; KVĚTOŇ Viktor. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. 1. vyd. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s., 2007. 183 s. ISBN 978-80-86684-43-7.
- [3] KANTOR Tomáš; MAREK Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů EU*. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [4] MARKOVÁ, Helena. *Finanční zdroje pro neziskové organizace*. Praha: Pražské regionální centrum Asociace Brontosaurus, 1996. 224 s. ISBN 80-900189-7-1.
- [5] MEDLÍKOVÁ, Olga; ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 154 s. ISBN 978-80-247-2707-3.
- [6] NOVOTNÝ, Jiří – LUKEŠ, Martin. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: OECONOMICA, 2008. 223 s. ISBN 978-80-245-1473-4.
- [7] RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace, vznik, účetnictví, daně*. 10. aktualiz. vyd. Praha: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978 -80-7263-282-5.
- [8] *Řízení neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: Lotos, 1996. 184 s.

Článek v časopise:

- [9] NOVOTNÝ, Jiří. *Nevládní neziskové organizace 21. století*. *Acta Oeconomica Pragensia*. 2008,16,5,s. 57-65. Dostupný také z WWW:
<<http://www.vse.cz/aop/cislo.php?cislo=5&rocnik=2008>>. ISSN 1804-2112.

Internetové zdroje:

- [10] *Benefit7*. [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Úvod. Dostupné z WWW: <<http://www.eu-zadost.cz/uvod.aspx>>
- [11] *Business center* [online]. 2011 [cit. 2011-06-20]. Zákon o daních z příjmů – Část II. – Daň z příjmů právnických osob. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast2.aspx>>
- [12] *ECONNECT Informační servis pro NNO* [online]. 2011[cit. 2011-06-22]. Databáze grantů o.s. Econnect. Dostupné z WWW: <<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x-->>
- [12] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2011[cit. 2011-06-22]. Prováděcí dokument OP VK. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/search.php?action=results&query=prov%C3%A1d%C4%9Bc%C3%AD+dokument+OP+VK>>
- [13] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Metodický dopis č. 4 Doporučení pro stanovení rozmezí mezd/platů v projektech OP VK. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/vyse-mezd-platu-v-projektech-op-vk>>
- [14] *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Revolvingový fond Ministerstva životního prostředí. Dostupné z WWW: <http://www.mzp.cz/cz/revolvingovy_fond_mzp>
- [15] *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2011[cit. 2011-06-28]. Podpora projektů NNO 2011. Dostupné z WWW: <http://www.mzp.cz/cz/podpora_projektu_nno_2011>
- [16] *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2011[cit. 2011-07-01]. Komunitární program LIFE+. Dostupné z WWW: <http://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life>

- [17] *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Spolufinancování fondů EU z prostředků státního rozpočtu. Dostupné z WWW: <http://www.mzp.cz/cz/spolufinancovani_fondu_eu_prostredku_statniho_rozpocetu>
- [18] *Národní agentura pro evropské vzdělávací programy* [online]. 2011[cit. 2011-07-01]. Program celoživotního učení. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=17&>
- [19] *Neziskovky* [online]. 2011 [cit. 2011-06-10]. Prezident podepsal zákon o obecně prospěšných společnostech. Dostupný z WWW: <<http://neziskovky.cz/cz/fakta/zpravodajstvi/celorepublikove-akce/4419.html-novela%20zakona%20o%20ops>>
- [20] *Neziskovky* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Program CULTURE – Program KULTURA Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.neziskovky.cz/clanek/1622/0/home/programme-culture---program-kultura-evropske-unie/>>
- [21] *Operační program životní prostředí* [online]. 2011[cit. 2011-07-05]. Stručně o OP Životní prostředí. Dostupné z WWW: <<http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>>
- [22] *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2011[cit. 2011-06-22]. Vlastní příjmy – Neziskové organizace. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/17214?ks=1583>
- [23] *Portál Jihomoravský kraj* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Dotační programy pro obce Jihomoravského kraje v roce 2011. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=146045&TypeID=1>>

- [24] *Portál Zlínského kraje* [online]. 2011[cit. 2011-07-12]. Dotace z EU a jiných zahraničních zdrojů. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=7266>>
- [25] *Státní fond životního prostředí České republiky* [online]. 2011[cit. 2011-06-22]. Stručně o švýcarských fondech. Dostupné z WWW: <<http://www.sfzp.cz/sekce/424/strucne-o-svycarskych-fondech/>>
- [26] *Strukturální fondy* [online]. 2011[cit. 2011-07-01]. Informace o fondech EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>
- [27] *Strukturální fondy* [online]. 2011[cit. 2011-07-01]. Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/opvk>>
- [28] *Strukturální fondy* [online]. 2011[cit. 2011-07-01]. ROP NUTS II Střední Morava. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sm>>
- [29] *Učitel'ský zpravodaj* [online]. 2007[cit. 2011-06-20]. Nebojte se grantů. Dostupné z WWW: <<http://www.ucitelskyzpravodaj.cz/tistenyUZ/1rocnik/2cislo/nebojtesegrantu/tabid/384/Default.aspx>>
- [30] *Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.bilekarpaty.cz/vis>>
- [31] *Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Činnost. Dostupné z WWW: <<http://www.bilekarpaty.cz/vis/index.php?page=cinnost>>
- [32] *Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.* [online]. 2011[cit. 2011-07-07]. Výroční zpráva 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.bilekarpaty.cz/vis/download/vz10.pdf>>

Další zdroje:

[33] interní zdroje organizace Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.

[34] PECHALOVÁ, Hana. *Analýzy hospodaření neziskové organizace*. Zlín, 2008. 85 s. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CRR ČR	Centrum pro regionální rozvoj České republiky
DZ	Den Země
ESF	Evropský sociální fond
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
EVP	Ekologické výukové programy
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ICN	Informační centrum neziskových organizací.
ICT	Informační a komunikační technologie
JMK	Jihomoravský kraj
MAS	Místní akční skupina
NNO	Nestátní (nevládní) nezisková organizace
NPR	Národní přírodní rezervace
NROS	Nadace rozvoje občanské společnosti
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP	Operační program
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OPS	Obecně prospěšná společnost
OSF	Open Society Fund Praha(nadace)
SEV	Středisko ekologické výchovy
SFŽP	Státní fond životního prostředí
STEP	Síť ekologických poraden

RVP	Rámcový vzdělávací program
TIC	Turistické informační centrum
TSTT	Týká se to také tebe
ZLK	Zlínský kraj
ZÚ	Zelená úsporám

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Logo organizace [30]	33
Obr. 2. Hospodářský výsledek v jednotlivých letech [vlastní zpracování], [33]	36
Obr. 3. Vliv dotací na hospodářský výsledek [vlastní zpracování], [33].....	37
Obr. 4. Dotace v roce 2007[vlastní zpracování], [33]	38
Obr. 5. Dotace v roce 2008[vlastní zpracování], [33]	39
Obr. 6. Dotace v roce 2009[vlastní zpracování], [33]	40
Obr. 7. Dotace v roce 2010[vlastní zpracování], [33]	41
Obr. 8. Ekologické výukové programy[vlastní zpracování], [33]	44
Obr. 9. Ekologické výukové programy – účastníci [vlastní zpracování], [33]	45

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Srovnání podnikatelské organizace s NNO [1]	21
Tab. 2. Harmonogram aktivit [vlastní zpracování], [33]	63
Tab. 3. Složení realizačního týmu [vlastní zpracování], [33]	64
Tab. 4. Rozpočet projektu[vlastní zpracování], [33]	68
Tab. 5. Rozpočet projektu dle aktivit [vlastní zpracování], [33]	70
Tab. 6. Harmonogram čerpání rozpočtu	70